

SAN MARCOS

Jaayhui'my Jadu'n Nej Jesucristo Ytun Yjajti

¹ Jadu'n oga'ñ chondacy je oybi ayuc tiy'ajt jadu'n nej Jesucristo, je Dios y'ung ytun etz yjajti.

² Je Dios y'ayucnajtzcaxhiybi je Isaías jecy'ajty jayhui'my jadu'n nej Dios nimay je Cristo:

Nguexaamyich ich ngogapxy jayjip ma nidüg nidüg cajp ma miich mnicxa'ñ jac'axam, jigix jëb je cogapxy nimähuipy je jäy ajcxy co huen nayñi'ixiiyigixy ma yjot yhuinma'ñ miid miich ycixpi, jadu'n nipaady nej jihuüy jäy ajcxy ni'ixiy tü'aa co tüg rey yjada'ñ.

³ Nañ jadu'n jadüg it Isaías jayhui'my jada ayuc ma jadu'n yminañ:

Jim migtigüduum jäy ajcxy midoy co tüg jäy y'ayuccapxhuäcxy, jadu'n yminañ: “Nayñi'ixiiyigix ma mjot mhuinma'ñ ajcxy jaydëb naybaatim miid ajt nHuindzin Dios. Ixmájtzcixy yi mjibicjot mjibic-huinma'ñ. Jadu'n nipaady nej jäy ajcxy yajtiy tü'aa huidibi ooy y'adijy y'a'och.”

⁴ Jim migtigüduum anajty Juan je Bautista miñ e ytihiy mayjäy yajniibejtpi. Chi Juan capxhuäcxy Dios y'ayuc ma je mayjäy ajcxy huidibi anajty mimb niibejtp. Juan ayuc capxhuäcx co copicy co jäy ajcxy huen jothuimbíjtzcixy etz ixmájtzcixy ajcxy je yjibichuinma'ñ, etz niibejtzcixy, jigix jëbi Dios yhuinmecxiib ajcxy ypocy. ⁵ Tüg'óciy je mayjäy ajcxy huidibi anajty tzinaayb jim Judea ñaaxjot etz jim Jerusalén mimb anajty ajcxy ma Juan, e y'amidoo'ijty anajty ajcxy je'y'ayuc. Co je jäy ajcxy capxpidziimy nej

anajty ypocytúngixy, chi Juan yajniibejty ajcxy ma je Jordán mijnií.

⁶ Juan hue' anajty yhuit'ajtpy camello nĩbijc, e nañ jëyim anajty miid ñayhuiñyii, e hue' anajty yjicx'ajtpy mu' etz uxpäg. ⁷ Juan ycapxhuäcxyp anajty Dios y'ayuc ma je mayjäy, e yminañ:

—İch jayijp ti nmiñich ngapxhuäcxy Dios y'ayuc. Jac'axam minipy tüg jäy huidibi jacniği mic'ajt miidity ca'ydi İch, ca' xypaadyich nicxy nguejyich yi' ycighuin. ⁸ İch ti nyajniibetyich miich ajcxy miid nií. Per je jäy huidibi yjacmiid Dios ymic'ajt, ca'ydi İch. Yi' xyaj'adigiñuiip xyajjotigiñuiip Dios yjihui'ñ ymic'ajt, jadu'n nipaadip nej jihuıy xyajniibedip miid Dios yjihui'ñ ymic'ajt.

Co Jesús ñiibejty

⁹ Je huin'it xiı huin'it tiempo Jesús chooñ ma je cajp huidibi yxiı Nazaret, jim Galilea ñaaxjot, e ymiñ ma Juan el Bautista anajty yajpaady. Huin'it xiı Juan yajniibejty Jesús ma je Jordán mijnií. ¹⁰ Pidzimb anajty Jesús ma je mijnií, e tim huin'ityi Jesús ijx co je tzajp anajty y'ahuäch, e ijx je Espıritu Santo chooñ tzajpjoty, e ycidägy ma yi'. Jadu'n je Espıritu Santo yquëxıgy anajty nej tüg muuxy. ¹¹ Chi Jesús midooy capxy ayuc choñ tzajpjoty, nimäyiii:

—İch miich n'ung'ajtpy. Ooy İch miich ndzocy njihuıy. Ooy jotcujc nayjihuiyijich miid miich.

Je mujcu' tuñ ijxta'ni ma Jesús

¹² Huin'it mic'amy je Espıritu Santo yajnicxy Jesús mijtigıduum. ¹³ E hue' Jesús yhui'mıy jim mijtigıduum huixchıguıpx xiı ahua'n iyujc agujc. Huin'it je mujcu' jot'ijxy yhuinma'ñ'ijxy je Jesús. Chi je ángeles ajcxy miñ ypubejty ypuđigiıy je Jesús.

Jesús ytung yajtzondägy jím Galilea

¹⁴ Ti anajty Juan yajpidägy pujxtigoty, jac'axam Jesús ñicxy jím Galilea. Jím Galilea Jesús capxhuäcxy Dios y'ayuc etz yi Dios y'ané'min. ¹⁵ Jesús yminañ:

—Ti je xii je tiempo yhuaad'ajtni. Ti nigoody je xii je tiempo mina Dios pidäga'ñ yi' y'ané'min ya naax-huiñ. Jothuimbijtcix ajcxy, etz ixmajtzcix ajcxy mjibicjot mjibic-huinma'ñ. Mibijccix Dios y'ayuc jadu'n nej jëb ajcxy m'alma ñidzögy.

Jesús huodzoñ mídaax jäy huidibi anajty acxmajtzp

¹⁶ Jesús huidijtp anajty ma je mejypa' huidib yxii Galilea mejy, co oy'ixpaady Simón etz y'uch Andrés. Simón etz Andrés acxmadziñ anajty ytung'ajtpy, ytipidacpy anajty y'acxmadzi'ñ mejyjoty co ajcxy Jesús ixxpaty. ¹⁷ Chi Jesús nimay Simón etz Andrés:

—Min miid iich. Iich miich ajcxy huingbi tung nmöhuipy. Jadu'n mdung nipaadip nej jihuüy mjäymájtzcixipy.

¹⁸ Mic'amy Simón etz Andrés ajcxy ixmajch y'acxmadzi'ñ, e ñicxy ajcxy miid Jesús.

¹⁹ Chi Jesús yjacyöy anajty hueen, e ixxpaty Jacobo etz y'uch Juan, je Zebedeo ajcxy ymang. Je Jacobo etz Juan tumb anajty barcojoty. Hue' anajty ajcxy yaj'oyiïyb je' y'acxmadzi'ñ. ²⁰ Chi Jesús mijhuooy ajcxy Jacobo etz Juan, e nimay co huen nicxy miid yi'. Mic'amy je' ajcxy ixmajch yteedy, je Zebedeo, barcojoty miid ytumbi, chi ajcxy ñicxy miid Jesús.

Tüg jäy huidibi anajty jibic espíritu miid

²¹ Huin'it Jesús miid ymigügtijc yja'ty jím Capernaum. Je huin'it sábado, je pooxin xii, Jesús ytigiiy ma je judíojäy ajcxy ñaymujctac jím Capernaum, chi yjäyyaj'ixpijctzondacy. ²² Je mayjäy ooy ajcxy jihuüy

huinmay je ayuc huídibi Jesús anajty ajcxy yaj'ixpíjçip. Com Jesús hue' anajty yaj'ixpícy jadu'n nej jihuiy yci'm'ané'min miídity. Ca' Jesús anajty yaj'ixpícy jadu'n nej je jäy ajcxy huídibi yaj'ixpíjçp anajty Moisés ycötújçin je jécyip. ²³ E ma je naymujctac tüg yëydíjç huídibi miíd anajty ca'oybi. Chi je ca'oybi ooy mic ycapxcoody, e yminañ:

²⁴ —¿Ti co xy'amayïy ñich ajcxy, Jesús huídibi tzomb jim Nazaret? ¿Nej ti mmiñ co xyajhuindigoyáangixyichi? ñich n'ijxajpy miich, e nejhuíybich co miich je' je Huätzpi Dios.

²⁵ Chi Jesús ix'ojoy je ca'oybi, e nimay:

—Amon miich, e pidzim ma jada yëydíjç.

²⁶ Huin'it je ca'oybi yajyajch yajquidy je yëydíjç, e mic yaaxqueegy, e ypidzimy ma je yëydíjç. ²⁷ Tüg'óciy je mayjäy jiiby ma je naymujctac ooy ajcxy ñay'adzigiyyi, e ñayñimaayi ajcxy miñ xyípy:

—¿Ti jada' yí? Jada yëydíjç ymiíd jemybi ixpíjçin. Yi' miíd mic'ajt etz ane'm'ajt, paady ycixpi yi' ane'my yi ca'oybi, e ycapxmidoohuip.

²⁸ Mic'amy je mayjäy ajcxy huídijaty tzinaayb ma tüg tüg çajp jim Galilea nejhuíy ajcxy nej Jesús ytuñ, e cö-maaygixy Jesús.

Jesús yajtzögy Simón Pedro ymiíd töxyjäybi

²⁹ Tim huin'ítiy Jesús ypidzimy ma je naymujctac, chi ñicxy miíd Jacobo etz Juan jim ma Simón etz Andrés ytíjç.

³⁰ Simón ymiíd töxyjäybi píjçip anajty. Cíjx'am anajty y'ity, e mic anajty ooy ytoyii. Tim huin'ítiy Jesús ñimaayi co Simón ymiíd ooy mic ypigyii. ³¹ Chi Jesús nimíjhuägy je pa'mjäy. Chi majtzi yci', e huijtzägy. Tim huin'ítiy yi toyii y'ixmajtzi, e chi yajcay yaj'uucy Jesús etz ymiügütíjç.

Jesús yajtzögy may pa'mjäy

³² Co xii oy ycidacni, e chuu'iiyñi, chi je mayjäy miid miñ ajcxy ma Jesús tüg'óciy pa'mjäydijc, etz huidijaty ajcxy ca'oybi ymiid. ³³ Tüg'óciy je mayjäy ajcxy ma je jimbi mij cajp nimujcy je tijc ma Jesús anajty ti yjättägy. ³⁴ Jesús yajtzoctay tüg'óciy je may pa'mjäy huenytimytiibá'mity, etz yajpidzimy may ca'oybi majaty jäy ajcxy. Per Jesús ca' anajty a'ixiy nicxy je ca'oybi ñigapxyii, com y'ixy'ajttaayb anajty ajcxy Jesús.

Jesús y'ayuc tiy'ajt capxhuäcxy jim Galilea

³⁵ Tim mooñi Jesús ymaybidígy, ca' anajty yxiimiyyñi, e ypidzimy ma je cajp. Chi ñicxy ma tüg mjtig'duum Dios mibijctzoobi. ³⁶ Huin'it je Simón etz je ymígügtijc ooy ajcxy ja'ijxtäy Jesús. ³⁷ Co ajcxy paty je Jesús, chi ajcxy nimay:

—Tüg'óciy je mayjäy xyjadim'ixtäy.

³⁸ Chi Jesús nimay Simón etz je ymígügtijc ajcxy:

—Tzoc ajt jámim ma yi jacjadyii cajp huinduy agonbi, jaydeb ngapxhuäcxibich Dios y'ayuc nañ jadu'n ma yi jäy ajcxy jim. Paady ycixpi ndzooñich tzajpjoty, jigix jëbi ngapxhuäcxibich Dios y'ayuc.

³⁹ Jesús nicxp anajty ma nidüg nidüg cajp jim Galilea ycapxhuäcx anajty Dios y'ayuc ma nidüg nidüg judíojäy ñaymujctac, e yajpidzimy anajty ca'oybi majaty jäy.

Jesús yajtzögy tüg jäy nibützpa'mmiidpi

⁴⁰ Tüg jäy huidibi ymiid anajty jibic pützpa'm, je micpi, chi nimijhuägy Jesús, e ycojxtinay'ahuñiy ma Jesús yhuindu, ymíñañ:

—Pen miich jadu'n tzojcpy, jëb xyajtzögich.

⁴¹ Chi Jesús pa'ayoy je pa'mjäy, e pidacy yci' ma je pa'mjäy ñinícx, e ymíñañ:

—Ndzojcpyich, cham nyajtzögy.

⁴² Co Jesús jadu'n yminañ, chi mic'amy je jāy huidibi anajty miid je jibic püdž chögy. ⁴³⁻⁴⁴ Mic'amy Jesús ycapxcíjxy miid je jāy huidibi anajty ti chögy, e nimay:

—Ix pin myajnimāy co ti mdzögy. Nicx jayijp jiby ma Dios ytijc ma je judío teedy ajcxy, e mo' Dios yhuindzigi'ñ jadu'n nej Moisés ycötújcín ane'my, jigix jēbi huādz mbidzimipy ma Dios ycötújcín. Cuydun miich huidibi Moisés ñajtz'ane'miyy jecy'ajty, jigix jēbi je mayjāy ajcxy nejhuñhuip co ti mdzögy.

⁴⁵ Per je yēydijc ca' capxymidoy Jesús. Co ñicxy, chi ytigiiy capxy jayjōybi jadu'n nej anajty ti yajtzögyii. Com je mayjāy nejhuñhuib huidibi anajty Jesús ti tuñ, paady ycixpi Jesús ca' anajty ocjajtni nej ytigñhuipy ijna' jigüe'xna' majaty cajp. Hue' anajty huidity ma ca' pin chināy. Per miñ anajty y'oy'ixyii huenytimypinjāyity, chooñ ma nidüg'óciy cajp huinduy agonbi.

2

Jesús yajtzögy tüg jāy cīma'tpi tecyma'tpi

¹ Ti anajty xii tiempo ñajtzniinicxiyyñi co Jesús yhuimbijty jadüg'oc jim Capernaum. Je mayjāy ñejhuñhuib anajty co Jesús yajpaady ma tüg tijc. ² Chi mic'amy mayjāy ñayyōymujci ma anajty Jesús yajpaady, e ca' anajty tigiydac ma je tijc, miid co tzach mayjāy anajty ti miingixy. Y'adujtaayb anajty ajcxy je tijc'aguu. E Jesús ycapxhua'xyp anajty Dios y'ayuc. ³ Huin'it xii, midaax yēydijc ciymiñ cijx'am ma Jesús yajpaady tüg pa'mjāy huidibi yci' ytecy ti yxujxtāy anajty. ⁴ E com ca' anajty ni nej y'oyñ nej yajjādip ajcxy ma Jesús je pa'mjāy, je' co anajty chach újtzity je tijc miid je mayjāy, chi ajcxy yajcōhuaach hueeni je tijcñicx ma anajty Jesús yajpaady.

Chi ajcxy cödiyñajxy je pa'mjäy cijx'am. ⁵ Co Jesús ijxy je jäy ajcxy ymibijcin, chi nimay je pa'mjäy:

—Migügich, yi mbocy ti yajhuinmecxtäy.

⁶ Per nijëjity huindzindijc huidibi ajcxy nijaydutp anajty Dios ñecy co ajcxy midoy nej Jesús ymina'ñ, chi ajcxy ymina'ñ jotjoty huinma'ñjoty: ⁷ “¿Nej co jada jäy jadu'n ymina'ñ co ti yajhuinmecxy jada pa'mjäy ypocy? Capxtigooyb yi' miid Dios. Com ca' nipinjäy jëb ypocyhuinmecxy. Tügpaic Dios yi' huidibi jëb ypocyhuinmecxy.” ⁸ Per Jesús ñejhuüyb anajty nej je' ajcxy chachmina'ñ jotjoty huinma'ñjoty, paady mic'amy yminañ:

—¿Na'amy co mdzachhuinmaaygixy? ⁹ ¿Huidibi jada jac'ooy co nnimäyich yi pa'mjäy: “Ti mbocy yajhuinmecxytäy.” O jac'ooy co nnimähuibich: “Pidig, e yajpidig yi mdögy, e tüyöy?” Tú'ciy yi'.

¹⁰ Chi Jesús yjacminañ:

—Jadachambi janchtiy nyajquëxiga'ñich co ñich, je jäy huidib tzoon tzajpjoty, e huidibi cham yajpaady ya naax-huiñ, nmidich mic'ajt jaydëb nhuinmecxyich jäy ypocy.

Co Jesús jadu'n yminañ, chi nimay je pa'mjäy huidibi yci' ytecy anajty xuxy:

¹¹ —Ñich miich yam jadu'n nimäy: “Tinayig, yajpidig yi mmabejt e nicx ma mdiic.”

¹² E mic'amy je pa'mjäy ypidigy, e yajpidigy ymabejt, chi ytüyöychoñ jilby ma je mayjäy ajcxy anajty y'ixy yhuindicxy. Paady ycixpi tüg'óciy je mayjäy ooy jihuüy huinmay etz jäymejch ojadajty ajcxy Dios, yminaangixy:

—Niminaabi ajt jadu'n nga'íxim mijhuinma'ñ jadu'n nej cham ti n'íxim.

Jesús nimay je Leví: “Pajamgich”

¹³ Chi jadüg'oc Jesús ycajppidzimy, ñicxy jim ma mejpa'. E co mayjäy ñayöymujcy jim ma Jesús anajty yajpaady, chi Jesús yaj'ixpijc je mayjäy. ¹⁴ Co Jesús yjactüyöy anajty, chi ijxpaady Leví je Alfeo ymang. E Leví ññaayb anajty ma je yajcogüejtac jäy yajcogüejpg anajty. Chi Jesús nimay Leví:

—Pajamgich.

Tim huin'ítiy Leví ytinayigy, ixmajch ytung, e panicxy Jesús.

¹⁵ Jadu'n yjajti co tüg xii Jesús caayb anajty me Leví ytiyc. Mayjäy huidibi ytung'ajtpy anajty yajcogüedi, etz jacjadyii jäy huidibi anajty tundigooyb miid judío jäy ycostumbre y'ñaaygixy ma je caydac quipxy miid Jesús etz je' ydiscípulos ajcxy. Com may jäy anajty ooy Jesús tzach miid huidítcixy. ¹⁶ Jim anajty ma Leví ytiyc nijëjity fariseojäy, je huindzindijc huidibi tzach padumb judíojäy ycostumbre. E co je' ajcxy ijxy co Jesús caayb uucp anajty tügmucy miid tüg'óciy je mayjäy ajcxy huidibi tundigooyb miid judíojäy ytiy'ajt ycötújcín, etz yajcogüe-jtpidijc, chi ajcxy migapxy Jesús ydiscípulos, je' ajcxy huidibi mijnicxpejpg anajty Jesús, nimay ajcxy:

—¿Nej co Jesús miich ajcxy mHuindzin ycaymucy y'ucmucy miid yi yajcogüejpgidijc ajcxy, etz jacjadyii jäy ajcxy huidibi tundigooyb miid judíojäy ycötújcín?

¹⁷ Co Jesús jadu'n midoy nej je fariseo jäy nigapxyii, chi ajcxy nimay:

—Ca' tzocy tzoydumbi yi jäy ajcxy huidibi mic'ajtp oy'ajtp. Yi' janchtiy yi huidibi ajcxy yuuba'm ymiid chojcpy ajcxy tzoydumbi. Nañ tim jadu'n yi jäy ajcxy huidibi ca' ypocymiidity, ca' ajcxy tzocy pocyhuinmeecxín. Hich ti nmiñich co nyajjothuimbiditych pocyjäydijc. Hich ca' ti nmiñich co nyajjothuimbiditych oyjäydijc tudägyjäydijc.

Jesús yaj'amidoogixy nej co jäy y'ity jaygay

¹⁸ Jadu'n yjajti tüg tiempo ayuu'ijtp anajty je jäy ajcxy huidibi mijnicxpejtp anajty Juan je Bautista. Nañ jadu'n ayuu'ajtp anajty je fariseojäy ajcxy. Chi nijëjity ajcxy ymiñ ma Jesús e amidoy:

—¿Nej co yi jäy ajcxy huidibi mijnicxpejtp ajcxy Juan etz nañ jadu'n yi fariseojäy ajcxy ayuu'ajtp ajcxy, e je jäy ajcxy huidib miich xymijnicxpejtp, ca' y'ayuu'ajtcixy?

¹⁹ Chi Jesús y'adzooy:

—Co ya nyajpaadyich ya naaxhuiñ, ca' ycopicity co ñich ndiscípulos ajcxy y'ayuu'adip. Jadu'n nipaady nej jäy ajcxy huidibi píjcin nixiidumy ca' ajcxy y'ayuu'aty ma yam yi píjcin nixiiduñ, e peni ca'ni je píjcpí ymígügtijc y'ixmajtztäyii. Namí je píjcpí ca'ni choñ, chi ca' pín y'ayuu'ada'ñ huidibi nixiidum je píjcin. ²⁰ E paadip je xii je tiempo mina ca' nmiid'ida'ñich ya naaxhuiñ yi' huidibi ajcxy xymijnicxpejtpich, e huin'it ajcxy y'ayuu'adaangixy.

²¹ Com jemybi Dios y'ayuc nyaj'ixpicpyich, paady ca' ytügïy miid je jécyip ayuc huidibi je fariseo jäy ajcxy yaj'ixpíjcpy. Jadu'n nej miich ajcxy mnejhuïy co ni pín ca' agiyïy tuc huit miid tüg pedaaas jemy huit, con je' co je jemy huit niimujcp je', e chi niği najtzcíidzïhuip je tuc huit. ²² E nañ ni pín ca' jëb huaad pídagy jemy vino ma tuc cochac. Je' co je vino jemybi ycídzamy je tuc cochac, e chi y'ixyojctáhuip je vino etz je cochac ñitigoydáhuip. Hue' janchtiy jëb ajcxy pídacý jemy vino ma jemy cochac.

Je discípuulos ajcxy yajmújcixy je moc cojc sábado xii

²³ Tüg sábado xii Jesús miid ydiscípulos ajcxy ñaxiiy ma tüg trigo cam. E huin'ítiyi je ydiscípulos ajcxy ytigïy je trigo tujcp. ²⁴ Co je fariseo jäy ajcxy ijxy jadu'n nej Jesús

ydiscípulos ajcxy anajty tujcmujc trigo tïim, chi ajcxy nimay Jesús:

—Ix miich. ¿Na'amy co miich mdiscípulos túngxixy huidibi judío ycötújcín capx'adujcpxy sábado xii?

²⁵ Per Jesús yminañ:

—¿Nej ca'miich ajcxy mguendtuñ Dios y'ayuc co mnecycapxy, jadu'n nej David ytuñ tügtecy jecy'ajty, co David etz ymigügtijc yuu'ögaangixy anajty? ²⁶ Je huin'it tiempo jecy'ajty co je judío teedy Abiatar mïjtungmïdpxi anajty ma Dios ytijc, chi David ytigiy ma Dios ytijc, e caay je tzajcaagy huidibi ti anajty yoxy ma Dios yhuinduu. Dios ycötújcín yminañ co je teedy ajcxy ycaagy'ajtpy jada tzajcaagy, ca' jac'ooyñipin. Nañ jadu'n David moy je tzajcaagy je jäy huidib anajty ajcxy ymiid.

²⁷ Nañ jadu'n Jesús yjacminañ:

—ïich, je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, nmiidich ané'min, jaydëb nimäyich je jäy ajcxy ti jëb túngxixy sábado xii.

²⁸ Com Dios ti ixmach je sábado xii, paady ycixpi, ïich je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, nmiidich ané'min jaydëb nimayich jäy ajcxy co jëb tijaty tuñ sábado xii.

3

Je yëydijc huidibi anajty yci' tïdzip

¹ Jesús ytigiy jadüg'oc ma je judío naymujctac. Jiiby anajty tüg yëydijc huidibi anajty ymiid tüg yci' tïtz. ² Je fariseojäy jiiby ma je naymujctac y'ijx'ijtpy anajty Jesús, co anajty nejhuïhua'ñ pen Jesús yajtzögamy je pa'mjäy sábado xii, jigix jëbi ajcxy xïhuip Jesús co ti ytundigoy miid judíojäy ycötújcín. ³ Jesús nimay je jäy huidibi miid tüg yci' tïtz:

—Pidïg, min ya ma ïich.

⁴ Huin'it Jesús y'amidoy je jäy ajcxy e nimay:

—¿Nej miich ajcxy minaangixy: Nej jëbi jada nduñich je oybi o je jibicpi sábado xiijoty? ¿Jëbi nyajtzögich jäy o jëbi nyajtigoyich jugy'ájtín?

Per je jäy amoñ ajcxy ijty, ca' ajcxy je' y'adzooy. ⁵ Huin'it Jesús huindícxpejty je jäy ajcxy miid chip y'ahua'n, e miid jotmay, je' co ooy ajcxy jotjuuñity, e chi nimay je yëydijc:

—Xajtiu yi mgi'.

Chi je yëydijc xajtiy yci', e chi yci' oy chögy. ⁶ Chi je fariseojäy ypidzimday ma je naymujctac, ooy yjotmädy ajcxy, e ñicxy ajcxy ñaymújcip miid je jadügpicy judío huindzindijc huidibi ymijnícxpejt je rey Herodes. Huinma'ñ ixtaayb anajty ajcxy nej jëb ocyaj'ögip Jesús.

Mayjäy ma tüg niiba'

⁷ Per Jesús chooñ miid yi' ydiscípulos ajcxy, ñicxy ma mejypa'. E ooy mayjäy huidibi ajcxy tzomb Galilea ñaaxjot etz Judea ñaaxjot panícxxy ajcxy Jesús. ⁸ Nañ jadu'n mayjäy panícx ajcxy Jesús huidibi ajcxy tzomb jim Jerusalén, huidibi ajcxy tzomb jim Idumea ñaaxjot, huidibi ajcxy tzomb jim Jordán mijniñ nínaxxy ma xii ypidzimyb, huidibi ajcxy tzomb jim Tiro etz Sidón ñaaxjot. Ñicxtäy je mayjäy ma Jesús yajpaady, com ñejhuiiyb anajty ajcxy je mijhuinma'ñ huidibi Jesús anajty ytumyb. ⁹ Com tzach mayjäy anajty ymiingixy, paady Jesús ni'ane'mdiy ma yi ydiscípulos ajcxy tüg barco ma jëb iñäy, ca'ty je mayjäy ooy y'adijyiyi y'agodiyii. ¹⁰ Com Jesús ti anajty yajtzögy may jäy, paady ycíxpi tüg'óciy je pa'mjäy nimujcy Jesús, adzip tzachnidonaangixy. ¹¹ Co je jäy ajcxy huidibi ca'oybi ymiid iixpaty Jesús, chi ajcxy ñayhuijojtaci ma Jesús yhuinduu, e mic ycapxcooty, ymínaangixy:

—Miich je' Dios y'ung.

¹² Per Jesús nimay mictägy je ca'oybi ajcxy co ca' huaad nigapxcixy nimiyaaccixy pin je' anajty.

Jesús huin'ixy majmetzpi discípulos

¹³ Huin'it Jesús ypejty ma tüg cögop, e capxyñiguexy co huen miñ ma yi' je ymüggtijc huídibi yhuin'ixamy co ytunam miid yi'. Chi ajcxy ymiñ ma Jesús. ¹⁴ Chi Jesús yhuin'ijx majmetz ajcxy huídibi ymiid'idamy, e huídibi yquexamy y'ayuccapxhuäcxp. ¹⁵ Jesús moy je majmetzpi discípulos ajcxy huídibi anajty ti yhuin'ixy mic'ajt jaydëb yajtzögip pa'mjäy ajcxy, e ymoy ajcxy ymic'ajt jaydëb ca'oybi yajpidzimy ma jäy ajcxy. ¹⁶⁻¹⁷ Jada je nimajmetzpi discípulos ajcxy yxiñ nidüg nidüg: Simón, je huídibi Jesús yxiimoy Pedro; Jacobo miid y'uch Juan, yi Zebedeo y'ung y'anäg, je huídibi ajcxy Jesús yxiimoy Boanerges (je ayuc Boanerges jadu'n yhuimbizimy: “Enee ymang”). ¹⁸ E jacjadyii huídib Jesús ti anajty huin'ixy: Andrés; Felipe; Bartolomé; Mateo; Tomás; Jacobo je huídibi Alfeo ymang'ajpty; Tadeo; e je jadügpí Simón, je cananista. ¹⁹ Nañ jadu'n Jesús huin'ijxy Judas Iscariote, je huídibi agojñix cñeyc Jesús ma ymidzip.

Yajñibijccixy Jesús co miidity mujcu' ymic'ajt

(Co jadu'n huin'ijxtaay je majcmetzpi discípulos ajcxy), Jesús ytigiñy ma tüggtijc miid yi' ajcxy. ²⁰ Huin'ítty tzach mayjäy ñayyöymújcigixy ma je tijc ma Jesús y'ity, ixti Jesús etz ymüggtijc ca' y'oyñy nej jëb ycaaygixy y'uuccixy. ²¹ Co Jesús y'amüggtijc jadu'n nejhuiñy, chi ajcxy nimiñ Jesús yajñicxaangixy anajty mach, com hue' anajty tíjcixy co Jesús ylociib.

²² Nijëjity escribas ajcxy, je huindzindijc huídibi ñi-jaydutp anajty Dios ñecy, miin ma Jesús co choñ ajcxy Jesusalén, yminaangixy:

—Jada Jesús ymiid Beelzebú, je ca'oybi yhuindzin, ma y'aa yjot. E yi' yajpidzimy je ca'oybi ajcxy ma jäy ajcxy yjothuinma'ñ miid Beelzebú ymic'ajt.

²³ Chi Jesús huoomiñ ma yi' je escribas ajcxy, e yajmiidmiydacy ajcxy tüg jihuimbit ayuc. Chi Jesús yminañ:

—¿Nej tiy'ajt jada nej miich ajcxy mina'ñ co Satanás jëb ci'm ñayyajpidzimyii ma jäy ajcxy y'aa yjot? Ca' tiy'ajt nej miich ajcxy mina'ñ. ²⁴ Pen tügpicy tungmiidpi ixipy ñaybjic-huá'cxigixy, etz ñaymidziptzóonigixy ixipy ac jëyi. Pues cixip yi' ajcxy y'ané'min. ²⁵ Nañ jadu'n pen tügpicy tüg juugy tüg migüg ixipy ñaybjic-huá'cxigixy, ca' ajcxy y'idaangixy tügmucy. ²⁶ Nañ jadu'n pen Satanás ixipy ti ñaybjic-huäcxyii, e ci'm ixipy ti nayñibidigyii, ca' ixipy yi' ymic'ajt ida'ñ. Hue' janchtiy Satanás cixipy tigoyipy. (Paady ca'tiy'ájtity nej miich ajcxy yminañ.) ²⁷ Ca' ni pin jëb huaad ytigihuip ma tüg micpi jäy ytijc etz meedzipy tijaty ymiid, pen ca' jayijp cixoch tecyoch je jäy micpi. Pen ti cixoch tecyoch ixipy je micjäy, huin'it janchtiy mimadägipy, e píjcip tijaty ymiid.

²⁸ Janch iich miich ajcxy nimäy co Dios jëb huinmecxip tüg'óciy pocy huidibi jäy ytúngixp etz tüg'óciy jibicpi huidibi jäy ycapxp. ²⁹ Jëyi janchtiy co pinjaty capxtigooyb miid je Espíritu Santo, je Dios yjihui'ñ ymic'ajt, ca' Dios huinmecxi nimina. Huinixii y'ida'ñ pocymiid.

³⁰ Miid co jäy ajcxy chach yminaangixy co Jesús anajty miidity ca'oybi, paady Jesús jadu'n yminañ.

Jesús ytaj etz y'uch miiguëxy ajcxy

³¹ Jesús ytaj etz y'uch ajcxy oy yja'ty ma anajty Jesús yajpaady. Chi Jesús ytaj etz y'uch ajcxy anajty ytinaangixy tiba'y, e chi ajcxy capxñiguejxy Jesús. ³² Je mayjäy huidibi anajty ajcxy iñaayb jühuiditi ma Jesús, yminañ ajcxy:

—Miich mdaj etz m'uch cheeby ajcxy tiba'y miich ixtaayb.

³³ Chi Jesús yminañ:

—¿P'injäy miich ajcxy mdijy co ñich ndaj'adyii etz ñich n'uch'adyii?

³⁴ Huin'it Jesús huindicxpejty je jäy ajcxy huidibi anajty ññaayb ajcxy jühuidity ma je', e yminañ:

—Tüg'óciy jada jäy ya jadu'n ajcxy nipaady nej ñich ndaj etz ñich n'uch. ³⁵ Huenytimyp'inity huidibi ajcxy cuydumb yi Dios chójcin, yi' je' jadu'n nipaady nej ñich n'uch, ñich n'ajch, ñich ndzi' etz ñich ndaj.

4

Je niipi y'ijxpejt

¹ Jädüg'oc Jesús ytigiüy yaj'ixpijcp'i ma mejypa'. E ooy mayjäy ymujcpejty ma anajty Jesús yajpaady. Mïid co ooy anajty chachmayjäyity, paady Jesús ytigiüy ma tüg barco jahuengi mejyjoty. Jesús ññaayb anajty barcojoty, e je mayjäy ññaayb anajty ajcxy ma mejypa'. ² Huin'it Jesús yaj'ixpijcy je mayjäy mïid canaag jihuimbit ayuc. Co yaj'ixpijcy, chi yminañ:

³ —Amidoo'ijtcix miich ajcxy ñich jada n'ayuc. Tüg jäy choon niipi. ⁴ Co je niipi yhuijpy anajty trigo tïim, chi je trigo tïim nijëjity oy ycäy tïim tügujç. Chi je joon ajcxy ymiin jicxy je trigo tïim huidibi tügujç ti ycäy. ⁵⁻⁶ E nijëjity trigo tïim oycäy ma tzaanïcx, ma nihueen oyñaax yajpaady. E je trigo tïim ca' tzip mujx je', je'co ca'anajty ooy naax mápxity. E co je xii ypidzimy, chi no'cy je trigo mang, com ca' anajty ytictz mïidity naaxjoty, chi ytïich. ⁷ E nijëjity trigo tïim oycäy ma apygot. Co jada trigo tïim ymujxy, chi y'ujtz'ögtäy je trigo mang, e ca' ytïim'ajty. ⁸ Per jacjadyii trigo tïim oycäy ma oyñaax, chi ymujxy, e

ytïim'ajt may'amy: tüg pi'c pajc iipxmajc oyco'ity, jadüg pi'c pajc tugi'px oyco'ity, jadüg pi'c pajc migo'px oyco'ity.

⁹ Co Jesús je miydägiï yajmay, chi ymïnañ:

—Pinjaty miïd ytätzac, pin midohuamy, huen mido'mbicy jada ayuc.

Ti yi' ñigapxyp yi iixpejt

¹⁰ Co je mayjäy ñicxni, e Jesús yhuï'my naydüg, chi je nimajmetzpi ydiscípulos ajcxy etz jacjadyii huïdib mijnicxpejt Jesús ñimijhua'cy, e amidoy nej yhuimbïdzïmy je jïhuimbit ayuc. ¹¹ E Jesús ymïnañ:

—Miïch ajcxy jaydëb mnejhuïhuïpy huïdibi Dios ñigapxpy ñimïydacpy coyüch'amy ma y'ané'mïn ycötújcïn. Jacjadyii jäy ajcxy jïhuimbit'amy nyajmiïdmïydaacyich.

¹² Jadu'n jïhuimbit'amy nyaj'ixpijcpyich je mayjäy, jaydëb co pinjaty iixp, ca' ajcxy ixïpy; etz pinjaty midoob, ca' ajcxy mido'mbigïpy. E jadu'n ca' ajcxy yjothuimbïdïp, e nañ ni ycayajmeecxïpy ajcxy ypocy.

Jesús najtzcapxïy nej yhuimbïdzïmy je niïpi y'ijxpejt

¹³ Chi Jesús yjacmïnañ:

—¿Nej ca' miïch ajcxy mhuinjïhuïy jada jïhuimbit ayuc? Pen ca' miïch ajcxy mhuinjïhuïy jada jïhuimbit ayuc, ca' miïch ajcxy mhuinjïhuïhuïp yi jacjadyii jïhuimbit ayuc. ¹⁴ Je huïdibi capxhuäcxp Dios y'ayuc, jadu'n yi' nipaady nej je huïdibi niip trigo tïim. ¹⁵ Je jäy ajcxy huïdibi amidoo'ijtp Dios y'ayuc, e mic'amy je ca'oybi yajpïdzïmy Dios y'ayuc ma ajcxy yjot yhuïnma'ñ, jadu'n ajcxy nipaady nej trigo tïim huïdibi cäb tüguc, e je joon ajcxy mic'amy piïmujctay. ¹⁶⁻¹⁷ Je jäy ajcxy huïdibi amidoo'ijtp Dios y'ayuc janch jotcujc, e miïbjccïxy tzojccïx, chi ajcxy ixmajtzi Dios y'ayuc co agapxïyb paady, e co tzaachypï mïnaxy yajnaxy miïd Dios y'ayuc

ycixpi. Jadu'n ajcxy nipaady nej je trigo t̄im huidibi ti ycäy ma tzaanixc. ¹⁸⁻¹⁹ Je jäy ajcxy huidibi amidoo'ijtp Dios y'ayuc, e co ñicxni, chi jäydigooyñi Dios y'ayuc miid jotcuyc'ájtin tzinaayin, etz comeen'ájtin etz adzójin. Jadu'n ajcxy nipaady nej trigo t̄im huidibi ti ycäy ujtzjoty, e ca' ytiim'aty miid co oy y'ujtz'ögy. ²⁰ Je jäy ajcxy huidibi amidoo'ijtp etz cöbijcp Dios y'ayuc amumdügjot etz Dios y'ayuc tumb ma ajcxy yjot yhuinma'ñ, jadu'n ajcxy nipaady nej je trigo t̄im huidibi ti cäb ma oyñaax etz ytiim'aty may'amy: tüg pi'cpajc iipxmajc, etz jadüg pi'cpajc tugì'px, etz jadüg pi'cpajc miigo'px.

Je lámpara ñi'ijxpejt

²¹ Chi Jesús yjacminañ:

—Co jäy ajcxy jindicxi'ñ nöctzoy, chi canan ajcxy cöjuppy miid tu'tz, ni ca' ajcxy pidacy cijxpa'tci'py, hue' janchtiy pidaaccixy ma jindicxpejt jaydeb mij ytiicxy. ²² E nañ ni ca' ni pin ni ti jëb ameech tunipy, e nicxy ycayajnejhuüy. E ca' ni pin ni ti ayüch tunipy, e nicxy ycayajnejhuüy. ²³ Pinjaty ytätzac ymiid, pin midoohuamb, huen mido'mbijccixy iich n'ayuc.

²⁴ Nañ jadu'n Jesús yminañ:

—Cuendtúngix jada ayuc huidibi miich ajcxy yam mmidooyb. Yi quipxi'ñ huidibi ajcxy myajquipxiyb, nañ jadu'n yi' miid Dios ajcxy xyquipxyhuimbidipy, e ixti jacyajmöhuip ajcxy huidijaty midoob iich n'ayuc. ²⁵ Pinjaty ymiid, yajmöhuip nigì, pinjaty hueen miid, yajpigipy nigì (oy ixypy hueen jadim miidity).

Je t̄im huidibi yeecp ñi'ijxpejt

²⁶ Nañ jadu'n Jesús yminañ:

—Yi Dios y'ané'min jadu'n yi' nej co tüg jäy nicxy ñiipy ma ycamjot. ²⁷ Chi jada' co ñiiptay ñicxni ma ytijc e ymi'o'cni ymäybidigni com jabom, e jadu'n yajnaxy

canaag xii tzuu. E je moc pajc mujxp je' etz yomb. Per je cogam ni ca' nejhuüy nej je moc yoñ, ma mic'ajt paady. ²⁸ Je' co yi naax ci'm mic'ajt miidity jaydëb yajyoñ je moc. Jayijp ypidzimy je moc ung, jac'axam ypidzimy yi moc pijy, e chi jada' ytiim'ajtni. ²⁹ Co je moc ymajaani, chi je jäy ajcxy nicxy moc tzijcp, com ti yhuindiy je moc.

Ijxpejt ma je mostazi pajc

³⁰ Nañ jadu'n Jesús yminañ:

—¿Nej m'oc'a'ixiiygixy yi Dios y'ané'min? ¿Ti miid n'ocyajquipyxihuibich? ³¹ Jadu'n Dios y'ané'min nipaady nej mostaza pajc huidibi tüg jäy nicxy niipy ma ycam. Yi mostaza pajc jacniği ymútzity ca'ydi jacjadyii ujtzpajc huidibi yajpatp ya naaxhuiñ. ³² E co yajniipy je mostaza pajc, chi yoñ, e chi yeegy ooy janch mij, ca'ydi jacjadyii ujtz. E janch mij yeegy tüg'óciy yci' y'aacx, ixti joon ajcxy pe'mb ma je yci'y'aacx y'anicíy.

Nej anajty Jesús yecy je tiy'ajt miid je ijxpejt ycixpi

³³ Jadu'n anajty Jesús yaj'ixpicy je mayjäy ajcxy Dios ytiy'ajt miid canaag jihuimbit ayuc, ixti mibaad ajcxy jëb huinjihuüy. ³⁴ Ac jihuimbit ayuc Jesús yajnimay je mayjäy. Per miid yi'ydiscípulos Jesús ycapxtícxtaayb anajty je jihuimbit ayuc.

Jesús capxtícx nej huimbizimy je ijxpejt

³⁵ Je huin'it xii co ycoodziy, chi Jesús nimay yi ydiscípulos ajcxy:

—Tzoc ajt jánim jim'amy ahuin ma yi jadügpí mejypa'.

³⁶ Huin'it Jesús ydiscípulos ajcxy ixmajtztay je mayjäy, e miid tzoñ Jesús barcojoty. Nañ jadu'n jacjadyii barco ajcxy choñ quipxy miid Jesús ydiscípulos ajcxy ybarco. ³⁷ Je huin'it coodz tüg poj miiñ janch mic. E je mejy nigoo anajty y'ocpidigni. Janch tigiiyb anajty nii barcojoty,

jagoo jagoo yca'ujtzatay je barco miid nii. ³⁸ Jesús maab anajty ma je barco ijx ma tüg mabejt. Chi yajmäybidīgi, e nimay ajcxy:

—Huindzin, ¿nej ca'mduñcuend co iich ajt yam nguinaanim?

³⁹ Huin'it Jesús ymäybidīgi, e jįpcogapxyi je poj. Etz nimay je mejy:

—¡Amon! ¡Huäcxip!

Chi mic'amy je poj ymongidactay yhuäcxijptay jadu'ñyi. ⁴⁰ Huin'it Jesús ymīnañ:

—¿Na'amy co mdzachtzigiiygixy ajcxy? ¿Nej ca' mmībįccixy co nmīdich Dios ymic'ajt?

⁴¹ Jesús ydiscípulos ajcxy ooy chigiīy, e ñayñimaayi ajcxy miñ xyipy:

—¿Pīn jāy jada' jada Jesús? Ooy chachmijhuinma'ñ co yi poj etz je mejy ycapxymīdoyii.

5

Je Gadarajāy huiidibi anajty ca'oybi miid

¹ Chi Jesús miid ydiscípulos ajcxy oyja'tcixy ma je mejypa' ma je Gadara jāy ñaaxjot. ² Tīm mic'amy co Jesús ybarcobidzimy, chi nimiiñ tüg jāy huiidibi ca'oybi miid anajty. Hue' anajty choñ ma öcpi jut. ³ Je yēydijc, ca'oybimiidpi, tzinaayb anajty ma öcpi jut. E ni pīn anajty ycamīmadāgyii. Ni pīn camīmadacy nicx cīxoch tecyxoch jada je ca'oybimiidpi, e ni ca' ajcxy mimadacy miid cadena. ⁴ Canaag'oc ajcxy jacīxojch jatecyxojch miid cadena, e ypoįtaayb anajty je cadena. Ni pīn camīhuinma'ñybaady nej jēb ocmīmadaaccixy je ca'oybimiidpi. ⁵ Je ca'oybimiidpi xīm tzuum anajty yhuiidity tüg yuugjot etz ma öcpi it, janch mic anajty yäxytināy. E chachnayyajtzaachīyii anajty miid tzaa.

⁶ Jiguëgy anajty je ca'oybimiidpi ymiiñ, co ijxpaty Jesús, chi poyïgy ninicxy Jesús, e ycojxtinay'ahuïy ma Jesús yhuinduu. ⁷ Je ca'oybimiidpi mic migapxcooty Jesús, e nimay:

—Jesús, je mijpi Dios y'ung, ¿na'amy co xymidziptzooñich? May'ajt nbijctzooybich ma Dios co ca' ñich jëb huaad xychaachytuñich. ⁸ Je ca'oybi jadu'n yminañ, com Jesús ti anajty nimäy:

—Ca'oybi, pidzimb ma jada yëydijc.

⁹ Jesús y'amidooy je ca'oybi:

—¿Ti mxii?

Chi je ca'oybi y'adzooy:

—ñich nxii hue' je' “ni may”, com ni may ñich ajcxy huídibi yajpatp ma jada yëydijc.

¹⁰ Huin'it je may ca'oybi may'ajt pijctzoy ma Jesús co ca' ajcxy jëb huaad ixquexyii ma huingbi it lugar. ¹¹ Huington anajty je cop ma anajty may idzim yjicxcixy. ¹² Chi je ca'oybi ajcxy may'ajt pijctzoy, e nimay ajcxy:

—Najtzquexiiyg ma yi may idzim, jigix jëbi n'adigiïyich njottigiïyich yi may idzim.

¹³ Chi Jesús jadu'n a'ixiy co jëbi adigiïyigixy jotigiïyigixy je may idzim. Chi je ca'oybi ypidzimday ma je yëydijc, e yajtiïyiday je may idzim ajcxy. Jim anajty yajpaady jahuengi mejtz mil idzim. Chi je idzim ylocjydaay, e ycögánaxtaay ajcxy ma tüg tzajijp, e oy ycádaaygixy ñijoty, e chi ajcxy ñii'ögtay.

¹⁴ Je idzim cuend'ajtp ajcxy ooy ajcxy ñay'adzigiiyi, e nicxtay ajcxy poyïgy ma ytijc. E oy nimiyaaccixy cajpjoty etz majaty tundac nej anajty ajcxy y'idzim y'öctaaygixy. Mayjäy ajcxy choñ mic'amy oy ijxcixy nej anajty ti ytunyii ti yjadyii. ¹⁵ Co je mayjäy ajcxy yja'ty ma Jesús yajpaady, chi ajcxy ijxy je yëydijc huídibi anajty mayca'oybi ymiid. Ijxy ajcxy co ññäy huit miid etz

huijycujc, ti anajty y'oyïy. E huin'it ooy ajcxy je mayjây ñay'adzigiïyi. ¹⁶ Je jây ajcxy huidibi anajty huindicxp co anajty je ca'oybimiïdpi ti y'oyïy, etz ijxcixy nej ti ytunyii ti yjadyii miïd je may idzim, chi yajmiydactay je maycajpyây jadu'n nej anajty ti ijxcixy. ¹⁷ Huin'it ajcxy pijctzoy may'ajt ma je Jesús, co huen tzooñ ma ajcxy je ñaaxjot.

¹⁸ Co Jesús ytigiïy jadüg'oc ma je barco, chi je yëydjic huidibi anajty ca'oybi ti ñibidzimyïi ti ycöbidzimyïi, pijctzoy may'ajt ma Jesús co huen a'ixïy möhuip co huen miïd'idyyi Jesús. ¹⁹ Per Jesús ca' a'ixïy co ymiïd'idyyi, chi nimay:

—Huimbit ma mdijc etz mjugymigüg, e yajmiïdmiydäg jada mijpi tung mijpi huinma'nñ huidibi je Huindzin Dios ti tuñ miïd miich. Miïdmiydägipy jadu'n nej je Huindzin Dios ti xypa'ayoy.

²⁰ Chi je yëydjic yhuimbijtni, e huidijtp anajty cajp cajp jim Decápolis ñaaxjot, e nimiydactay tüg'óciy jadu'n nej Jesús ti yajtzögyii, e tüg'óciy je mayjây ooy jihuïy huinmay.

Je Jairo ñiix etz je töxyjäy huidibi Jesús yhuït ñidoni

²¹ Co Jesús huimbijty barcojoty ma je mejypa' ma anajty ti chooñ, chi mayjây ymiïñ ma Jesús yajpaady, chi Jesús yhuäcxijpy ma je mejypa'. ²² Huin'it Jesús ñija'ti tüg mijtungmiïdpi ma yi judíojäy ajcxy ñaymujctac. Je yëydjic hue' anajty xiijity Jairo. Co Jairo ijxpaty Jesús, chi ñayhuïjotac ma Jesús yhuinduu. ²³ Jairo may'ajt pijctzoy, yminañ:

—Huindzin, ögaanip iich nniix. Tun may'ajt nicxy ma iich ndijc, e mgñixájip ma iich nniix, jigix jëbi myajtzögip, e yjactzinähuip.

²⁴ E Jesús nicxp anajty miid Jairo, e mayjäy panicxy anajty Jesús. E je mayjäy ooy anajty tzach'adij'i'y tzach'agodi'y Jesús. ²⁵ E ma je mayjäy ymiiñ anajty tüg töxyjäy pa'm miid, jécyiñ anajty ymijtacni. Majmetz jimijt yxi ybo' anajty cujc payöy, ca' anajty y'oc-huäcxijpni je ni'py. ²⁶ Jada töxyjäy ti anajty yajtzoyduñ miid may tzoydumbi, ti anajty ymeeñ yajtundäy ma je tzoydumbi ajcxy. E je'ni anajty ypa'm'ity. Ni ti pubéjtin ti capaady, ixti nīgi anajty ypa'm mijhua'ñ.

²⁷ Jada töxyjäy ti anajty ayuc midoy nej Jesús anajty pa'mjäy yajtzögy, paady nimiiñ etz nimijhuägy jixci'py'amy, chi nidooni Jesús yhuitpa'. ²⁸ Jada töxyjäy nayñimaayi jotjoty huinma'ñyoty: “Co nnidónibich Jesús yhuitpa', miid tim yi'yi ndzögibich.” ²⁹ Co je töxyjäy nidoñ Jesús yhuitpa', tim huin'ítiy mic'amy yhuäcxijp je ni'py. Huin'it je töxyjäy jihuiy co anajty ti chögy.

³⁰ E Jesús jihuiy co anajty ti yajtzögy tüg jäy miid ymic'ajt, paady ni'ijxhuimbijty je mayjäy huidibi anajty pamíinip, y'amidooy ajcxy:

—¿Pin iich nhuit ti xyñidoni?

³¹ Huin'it Jesús ñimaayi ajcxy ydiscipulos:

—Miich m'ijxpy co yi mayjäy xychach'adij'i'y xychach'agodi'y, e miich mina'ñ: “¿Pin ti xyñidónich?”

³² Per Jesús huindicxypejty je mayjäy jühuidity ma yi', oc'ixa'ñ ocnejhuñhua'ñ pin anajty ti ñidonyii. ³³ Huin'it je töxyjäy, com ñejhuiyb anajty jadu'n nej Jesús ti yajtzögyii, paady nimijhua'cy Jesús janch tziyuuyb miid tzig'i'ñ ñayhuijojtaci ma yi' yhuinduu. ³⁴ Jesús yminañ:

—Töxyjäy huidibi ooy ndzócyich, ti mdzögy miid co ti xymibícyich. Nicx agujc jotcujc, ti mba'm ñaxy.

³⁵ Capxp miydacp anajty Jesús miid je töxyjäy co nijëjity jäy ñimiini, choñ ma je judío jäy ñaymujctac miitungmiidpi ytijc, e nimay je töxy'anäg yteedy:

—Yi mniix ti je y'ögy. Ca' huaad mjac'amayïy nig yi Huindzin Jesús.

³⁶ Per Jesús ca' tuñcuend jadu'n nej ajcxy yjamina'ñ, chi nimay je naymujctac huindzin:

—Ca' mdzigïy, mibic nigoda'ajty.

³⁷ E ni ca' jac'a'ixiy nicxy yjacmiidnicxyii jacpinjaty. Jëda'ajty miidnicxy je Pedro, Jacobo etz Juan, je Jacobo y'uch. ³⁸ E co Jesús ytijctigiiy ma yi naymujctac huindzin ytijc, chi ijxy jadu'n nej jäy jiiby chachne'mgixy chachjiyigixy chachyaaxcixy. ³⁹ Co Jesús tijctigiiy, chi nimay je jäy ajcxy:

—¿Nej co nigoo ajcxy mdzachne'mni, e mdzachyáaxcixni? Yi pi'c töxy'anäg ca' yi' ti y'ögy, maab yi'.

⁴⁰ Per nigoob ajcxy Jesús nixiicy co jadu'n ymina'ñ. Huin'it Jesús yajpidzimday tüg'óciy pinjaty anajty jiiby tigoty, e miid tijc tigiy jëda'ajty je ungedeedy etz ungdaj, e nañ je tugiigpi ydiscípulos huidibi anajty ti miid miñ. Chi ajcxy ytigiy jiiby ma anajty je töxy'anäg yajpaady. ⁴¹ Chi Jesús májtziy yi töxy'anäg yci', e chi nimay:

—Talita, cumni —jadayaab ayuc hue' yi' yhuimbizimy: Töxy'anäg, ich miich yam nimaayb, pidig.

⁴² Huin'ítiiy je töxy'anäg, je huidibi anajty majmetz yjimijt, ypidig e ytüyöychoñ. E tüg'óciy yi mayjäy ooy ajcxy jihuiy huinmay. ⁴³ Huin'it Jesús najtzcaxiiy co ca' huaad pin yajnimay jadu'n nej je töxy'anäg ti chögy, nañ jadu'n ni'ane'mdiy co huen ajcxy yajcay je pi'c töxy'anäg.

6

Jesús yajpaady jim Nazaret

¹ Huin'it Jesús chooñ ma je jimbi it lugar, e yhuimbijty ma yci'mgajp. E miid ñicxy yi' ydiscípulos ajcxy.

² Sábado xiijoty Jesús ytigiy yaj'ixpijcp ma je mayjäy huidibi yöymújccixp ma je judío jäy ñaymujctac. E je mayjäy huidibi amidoo'ijtp anajty ooy jihuuy huinmay ajcxy, e ñayñimaayi ajcxy miñ xyipy:

—¿Ma jada' jadayaab jäy ti ni'ixpigiy jadayaab ixpijcin? ¿Ma ti paady jada huijy'ajt cujc'ajt huidibi ymiid? ¿Ma jada' ti paady yi mic'ajt huidibi miid mijhuima'ñ tumyb?

³ Je' jada je tzejtzpi, yi María y'ung. Yi' y'uch ymigüg, yi Jacobo, yi José, yi Judas, etz yi Simón. Nañ jadu'n yi' y'uch töxyjäybi cha ajcxy chinäy quipxy miid iich ajt.

E je mayjäy ca'ajcxy anajty ixa'ñ cöbiga'ñ Jesús.

⁴ Huin'it Jesús nimay je mayjäy ajcxy:

—Huenma'ámyity tüg'óciy je mayjäy ooy yajmij'aty je jäy ajcxy huidibi najtzcapxiyb Dios y'ayuc. Jëyi janchtiy, ma yci'm naax ma yci'mgajp ca' je jäy ajcxy yajmij'adyii, etz nañ ytim jadu'n yi' y'amigügtijc etz ymijiin ymidijc.

⁵ Ma yci'm naax yci'm gajp Jesús ca' jaty nej mijhuinma'ñ tunipy miid co ca' ajcxy mijpidägyii. Jëyi ycipidacy ma nijjëjity pa'mjäy etz yajtzoocy. ⁶ Jesús ooy jihuuy huinmay nej je jäy ajcxy ca' ymijpidägyii ma yci'm naax yci'm gajp. Chi Jesús chooñ jim ñicxy ma jacjadyii cajp huinduy agonbi, e yaj'ixpijcy anajty je mayjäy ajcxy.

Jesús quexy ydiscípulos ayuccapxhuäcxp

⁷ Huin'it Jesús mijhuoy je majmetz ydiscípulos ajcxy, e chi quejxhuäcxy nimetz nimetz ma canaag cajp. E chi mooy mic'ajt, jigix jëb yajpidzimy ajcxy ca'oybi ma jäy ajcxy. ⁸ Nañ jadu'n y'ane'my Jesús je' ydiscípulos ajcxy co ca' huaad ti miníxcixy tü'amgixpi, jëyi jëb miníxcixy

tüg tajc nidüg nidügti. Ca' huaad miníxcixy ymorral, e ca' huaad miníxcixy ycaagy, e ca' huaad miníxcixy ymeeñ. ⁹Jëyi je ycīg etz je yhuit huidibi anajty ajcxy ymiid huen miníxcixy. ¹⁰Chi Jesús yminañ:

—Co anajty ajcxy mjättaccixy ma tüg tijc, jim ajcxy mhui'mipy ixti coon mdzoonip ma yijimbi cajp. ¹¹Pen mdigiiygixp ma tüg cajp, e je jäy ajcxy ca' ajcxy xycöbiga'ñ, ca' ajcxy amido'ida'ñ miich m'ayuc, mbidzimgix ma je cajp, chi mhuihuópcixipy mgig. Jada je' je tiy'ajt co ca' ajcxy mjotcújcixy. Janch ich miich ajcxy nimäy co Dios anajty ytiyduñ jada naaxhuiñ jäy, jacnigi tzaachypi paada'ñ yi jäy ajcxy huidibi ajcxy anajty ca' xycöbójccixy, ca'ydi je' ajcxy huidibi tzinaay jecy'aty ma Sodoma etz Gomorra cajp.

¹² Chi je nimajmetzpi ajcxy chon Dios y'ayuccapxhuäcxy co huen jäy ajcxy jothuimbójtcixy, huen ixmajtztaaygixy yi pocytuni. ¹³Nañ jadu'n ajcxy yajpidzimy ca'oybi majaty jäy, e pidaaccixy aceite majaty pa'mjäy, e yajtzóoccixy anajty.

Co Juan je Bautista y'ögy

¹⁴ Huin'it je rey Herodes nejhuiy co Jesús canaag mijhuinma'ñ tzachytuñ anajty, com tüg'óciy je mayjäy anajty nimiyaaccixy Jesús. Herodes yminañ co Juan je Bautista ti yjugypicy jadüg'oc ma anajty ti y'ögy, paady mic'ajt miidity jaydeb mijhuinma'ñ tuñ. ¹⁵Nijëjity jäy yminaangixy:

—Jesús yi' je' Elías.

E naagity jäy yminángixy:

—Yi' je' tüg Dios tiy'ajtmiidpi huidibi quipxyiiby miid je Dios ytiy'ajtmiidpi huidibi tzinay jecy'ajty.

¹⁶ Co Herodes nejhuiy nej je mayjäy nimiyaaccixy Jesús, chi yminañ:

—Janch jada co Juan ti yjugypicy, je huidibi nni'ane'mdiyich co huen yajminagyii ycohuajc.

¹⁷ Miid Herodías, Herodes ytöxytjic ycixpi, Herodes n'ane'mdiy co Juan yajmach, e pidägyii pujxtigoty. Jada Herodías jayijp ypijcy miid je rey Herodes y'ajch Felipe, per ti anajty ixmach Felipe, e ypijctigajch miid je ycapy Herodes. ¹⁸ Hue' anajty Juan ti nimay Herodes:

—Ca' jadu'n paadyii co yi m'ajch Felipe ytöxytjic miich miiddzinaayi.

¹⁹ Paady ycixpi Herodías mijotma'ty Juan, e ytimy yaj'ögamy anajty. Per ca' mic'amy yhuinma'ñybaty nej ocyaj'ögip; ²⁰ com je rey Herodes ñejhuiyb co tudägy jäy huädz jäy anajty je Juan, e tzigiiyb anajty miid Juan. Paady ycixpi anajty je rey Herodes Juan miidity cuend'aty pujxtigoty. Naag'oc naag'oc anajty Herodes nicxy amido'ity Juan y'ayuc, ooy anajty huinmay nej yhuimbidzimy, per jotcujc anajty amido'ijty.

²¹ Huin'it Herodías ypat huinma'ñ nej jëb yaj'ögy Juan je huin'it xii co je rey Herodes anajty ñayñixiduñyii. Hue' yajcay yaj'uucy je gobierno ytumbi ajcxy, je soldado huindzin ajcxy, etz tüg'óciy yi mic jäydijc huidibi ajcxy tzinaayb naag naag cajn jim Galilea. ²² Xiiduñyoty anajty co Herodías ñiix oy y'ech ma je rey anajty yajpaady miid je may jäy huidibi anajty yajcaayb yaj'uucy. E jadu'n nej je Herodías ñiix y'ejch, ooy je rey jadu'n jäygidacy, etz tüg'óciy je jäy je huidijaty anajty miid ajcxy ycaaygixy y'uuccixy. Chi je rey nimay je töxy'anäg:

—Pijctzóohuigich ti mdimdzojcpy, ich miich nmöhuipy.

²³ Je rey ñigi capxcödujcy janch cixyjot huinijot co möhua'ñ ti ytimy ypijctzooyb, ixti jëb jamöy cujhuäcxy yi' y'ané'min, mibaad anajty ane'my je naaxjot. ²⁴ Chi je töxy'anäg ñicxy ma ytaj oy amidoy, nimay:

—¿Ti nbijctzohuípich?

Chi je' ytaj y'adzooy:

—Pijctzoohuí yí Juan je Bautista ycohuajc.

²⁵ Mic'amy je Herodías ñiix nihuimbity je rey e yminañ:

—Ndzojcy pich co xymöhuibich mic'amy je Juan je Bautista ycohuajc ma tüg texy.

²⁶ Co jadu'n midoy je rey, chi ytiigiij tajp mayb janch mijcajee. Per ti y'octunipy. Com ti anajty jadu'n capx-cöducy, ti anajty mayjäy midoy ti anajty ti yaj'ahuanñy je töxy'anäg, ca' y'ayuc yajxiicy. ²⁷ Paady ycixpi je rey mic'amy ane'my tüg soldado, co huen nicxy yajtzoni Juan ycohuajc. ²⁸ Chi je soldado ñicxy ma pujxtijc, e yöcpujxtuuty Juan. Chi je soldado mimiññ Juan ycohuajc ma tüg texy, e yajcidiigiij je töxy'anäg, e je töxy'anäg yajcidiigiij ytaj.

²⁹ Co je jäy ajcxy huidibi anajty mijnicxpejtp Juan ñejhuñy ajcxy co je rey ti yaj'ögy Juan, chi ajcxy y'oy e yajpidici Juan ñinixc, e yajnaaxtiigiij ajcxy.

Jesús yajcaay migoox mil yëydijc

³⁰ Co je majmetzpi apóstoles ajcxy yhuimbijty huidibi anajty Jesús ti quexy y'ayuccapxhuäcxpi ma canaag cajp, chi ajcxy yajmiidmiydacy Jesús tüg'óciy tijaty anajty ti túngixy, etz tüg'óciy ayuc huidijaty ti yaj'ixpijccixy. ³¹ Huin'it Jesús nimay je nimajmetzpi huidibi anajty ti quexy y'ayuccapxhuäcxpi:

—Tzoc jámim ma tüg it ma ca' pin, jaydëb nbócxim tüg xii metz xii.

Paady ycixpi Jesús jadu'n yminañ, com tzach mayjäy ja'ttiib tzondiib ma Jesús yajpaady, e ca' ajcxy tiempo anajty miidity mina ycaaygixipy y'úuccixipy miid je mayjäy ycixpi. ³² E Jesús miid ydiscípulos ajcxy ñicxy barcojoty ma ca' pin. Ac jëyi ajcxy nicxy ca' jac pin jäy miid nicxy.

³³ E mayjäy ijxy co Jesús ajcxy choñ, e nañ ijxcajpy pin anajty tzoñ barcojoty. Paady mayjäy choñ ma canaag cajp tegyi'm, ñícxcíxy poyïgy anajty ma Jesús ñícxa'ñ. Mayjäy oy yja'ty jayïjp ca'ydi Jesús ajcxy, e jim ajcxy yömujectay. ³⁴ Co Jesús ybarcopidzimy, chi ixj janch mayjäy, e Jesús ooy pa'ayoy je mayjäy, com jadu'n anajty ajcxy nej maycöbixy huídibi ca' miídity ycuend'ajtpi. Chi Jesús ytigiy yaj'ixpïjcp, canaag nax ixpïjcin anajty yecy. ³⁵⁻³⁶ Co anajty ti chu'iiyñi, chi Jesús ydiscípulos ajcxy ñimaayi:

—Ca' ni pin chinäy ma jadayaabi it lugar, e ti chu'iiyñi. Capxycíx miíd jada mayjäy ajcxy, jaydëb ñícxcíxyñi ma yi cajp huinduy agonbi, huen nicxy júygixipy ycaayin y'uucin.

³⁷ Huin'it Jesús y'adzooy yi' ydiscípulos ajcxy:

—Miich ajcxy móoygix jada mayjäy caayin úucin.

Chi ajcxy Jesús y'adzooy:

—¿Huaad ñich ajcxy nicxy njuy mejtz migo'px denario tzajcaagy, jigix ycaipy y'ügipy jada mayjäy?

³⁸ Chi Jesús y'amidooy ydiscípulos ajcxy:

—¿Naag tzajcaagy miich ajcxy miídity ya? Nicx íjxcix.

Co ajcxy tiy'ajt paty, chi ajcxy Jesús nimay:

—Ñich ajcxy nmiíd migoox tzajcaagy etz metz acx.

³⁹ Chi Jesús ni'ane'mdiy co je mayjäy huen ix-taaccíxy naaxcíxy tügpicyjaty. ⁴⁰ Chi je mayjäy y'ixtactay canaagpicy. Canaagpicy migo'px jatypi, e canaagpicy huixchiguïpxmajcjatypi.

⁴¹ Chi Jesús conïgy je migooxpi tzajcaagy etz je metzpi acx, e ypa't'ijxy tzajpcíxy, e yajnaxxy Dios cojuyip ma Dios miíd je tzajcaagy etz je acx ycixpi. Huin'it Jesús tujc-huäcxy je migooxpi tzajcaagy, e yajc'digiy je' ydiscípulos ajcxy, jaydëb ajcxy yajhuäcxip ma je mayjäy. Nañ jadu'n

Jesús yajc̄idigīiy je metzpi acx je' ydiscípulos ajcxy, jaydēb yajhuācxip ma je mayjāy. ⁴² Nidüg'óciy je mayjāy ajcxy yca y'uucy cūxyi. ⁴³ Co je mayjāy yca yday, chi je discípulos ajcxy yajmujcy je cayduc tzütztuc, e yaj'ujch ajcxy majmetz cach. ⁴⁴ Migoox mil anajty ajcxy je yēydijctijc huídibi cay uuc.

Jesús yöy nīihuingíxy

⁴⁵ Huin'it Jesús ane'my je' ydiscípulos ajcxy co huen barcotigīiygíxy mic'amy. Huen nicx̄iccíxy jayijp jim Bet-saida jim mejy ñinajxy. Co yi discípulos ajcxy ybarcotigīyday, chi Jesús ycapxycíjxy miid je mayjāy. ⁴⁶ Co anajty Jesús ti ycapxycíxy miid je mayjāy, chi ñicxy ma tüg cōgop Dios mībijctzoob. ⁴⁷ Co ycoodzīyñī je discípulos ajcxy anajty yajpaady mejyjoty ma je barco. Jesús naydüg anajty yajpaady mejypa'. ⁴⁸ Jesús y'ijx co je'ydiscípulos ajcxy anajty ti y'anucxīiygíxy miid mejycabīi, je' co je barco anajty chachj̄ijpcoboj̄iy. E co oy moñ̄iy, chi Jesús ymījhuāgy ma je barco. Jesús yöyp anajty mejyhu-ingíxy, e hue' anajty jüyöyñaxamy je discípulos ajcxy. ⁴⁹ Co ajcxy ijxpaty Jesús yöyp anajty mejyhuingíxy, chi ajcxy ooy yaxqueegy, com hue' anajty ajcxy tijy co nigo y'ijxmañ̄iygíxy. ⁵⁰ Com tüg'óciy yi discípulos ajcxy anajty ti ijxcíxy Jesús, e ooy ajcxy chigí̄iy, paady mic'amy Jesús mīgapxy je' ydiscípulos ajcxy, e nimay:

—Jotmic naybīdáacigíxy, ca' mdzigí̄iygíxy. ñich yi'.

⁵¹ Huin'it Jesús ybarcotigīiy, e mic'amy je poj yxeemy, e je discípulos ajcxy ooy jihūiy huinmay. ⁵² Ooy ajcxy jihūiygíxy huinmaaygíxy, com ca' ajcxy huinjihūiygíxy anajty nej Jesús je mayjāy yajcay miid je migooxpi tzaj-caagy. Com je'ni anajty ajcxy ooy yjotjuuñ̄ity ycōjuuñ̄ity.

Jesús yajtzōgy pa'mjāy ajcxy jim Genesaret

⁵³ Chi ajcxy ymejch ma je mejypa' ma je Genesaret ñaaxjot. E coxojch ajcxy je barco ma mejypa'. ⁵⁴ Co ajcxy ybarcopidzimy, chi mic'amy je mayjäy ajcxy jim ijxcajpy Jesús. ⁵⁵ Poyigy je jäy ajcxy chooñ, e yajyöyñajxtay je cajp ajcxy huinduy agonbi, capxhuäxcixy co Jesús anajty ti yjädy jim. E jäy ajcxy yajmiindzondacy may pa'mjäy cijx'am jim ma anajty Jesús yajpaady. ⁵⁶ E hueñytim ma'amyity anajty Jesús ñicxy majaty mij cajp, mutz cajp, o majaty jäy y'ujtztzinäy, ooy anajty ajcxy pidäccixy pa'mjäy majaty majaty yi mij tüba', e cohuaniiygixy Jesús co huen nidoñyii yi yhuitpa', e tüg'óciy huidijaty anajty ajcxy nidomb, najxp ajcxy anajty je' ypa'm.

7

*Hu*idi jäy yaj'ahuimbijt pocyjayity

¹ Huin'it ymiiñ ma Jesús nijējity fariseojäy ajcxy, je huindzindijc huidibi tzachpadumb judío ycostumbre. Nañ jadu'n miid miiñ nijējity escribas, je huindzindijc huidibi ajcxy nijaydutp anajty Dios ñecy. Hue' je fariseos etz escribas ajcxy anajty ti choongixy Jerusalén. ² Je fariseos etz escribas ajcxy ijxy co Jesús ydiscípulos ajcxy ytigiñy caaybi uucpi jaygibujy, ca' anajty cuydúngixy judíojäy ycostumbre. ³ (Com yi fariseojäy etz jacjadyii judíojäy ajcxy cuydumby anajty ajcxy ñi'ap costumbre, e ixpocypújcixy jayjip ma ca'ni ytigiñygixy caaybi uucpi. Com yi judíojäy ajcxy co ajcxy ñicxy mayjäyjoty etz yhuimbijtcixy jadüg'oc ma ytijc, ca' ajcxy ycay ixti cooni jayjip ajcxy ycibújcixy canaag'oc. ⁴ Yi judíojäy ymiid canaagnax costumbre huidibi cuydúngixyp jadu'n nej ajcxy yajhuaatzcixy ajcxy ytaasi ytexy ytütz etz ypujxtexy.) ⁵ Chi je fariseos etz escribas ajcxy y'amidooy Jesús, nimaayi:

—¿Na'amy co miich mdiscípulos ajcxy ca' cuydúngixy judíojäy ñi'ap costumbre? ¿Na'amy co ajcxy ycaaygixy y'úccixy, e ca' jayijp ixpújcixy yi' ypocyi?

⁶ Chi Jesús y'adzooy:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej je Dios ytiy'ajtmüdpí Isaías jayhui'my jecy'ajty müd miich ajcxy ycixpi. Miich ajcxy huidibi naybidaacip jadu'n nej jihuüy ajcxy tudägyjäy, e ca' yjánchíty. Com jadu'n Isaías jaybejty co Dios jadu'n ymíñañ:

Jada jäy jadu'n ajcxy ycapxcixy ymiydaaccixy jadu'n nej jihuüy xyajmij'atyich. Per ca' ajcxy xyajmij'atyich cixyjot huinjot.

⁷ Naadigí co ajcxy xyhuin'üigixich xyhuinyáaxcixich. Ñayyaj'ixpújcigixy ayuc tiy'ajt huidibi jäy ajcxy ti cojy ti macxy.

⁸ Chi Jesús ymíñañ:

—Miich ajcxy ti m'ixmájtzcixy Dios ycötújcín, e myajmij'ájtzcixy ayuc huinma'ñ huidibi jäy ci'm ti cojy ti macxy. ⁹ Miich ajcxy ca' mgüendtúngixy Dios ycötújcín Dios ytiy'ajt jigix jébi cuydúngixy mgi'm costumbre. ¹⁰ Com Moisés je cötújcín ypidac jecy'ajty: “Yajmij'at mdaj mdeedy”, e “Pinjaty jibic nigapx ni'ojiiyb ytaj yteedy, copicy y'ögip.” ¹¹ E miich ajcxy míñañ co tüg jäy nimähuiy ytaj yteedy co ca' pubeda'ñ ajcxy jadu'n nej padyii, müd co tüg'óciy tijaty yi' ymüd huidibi ytaj yteedy jé'adánip, hue' ti ahuanüy nigoo ma Dios. ¹² E pen jadu'n míñañ, chi miich ajcxy mínaangixy co ca' copícyity mbubéjtcixipy mdaj mdeedy. ¹³ Miich ajcxy midundígooyb Dios ycötújcín müd mgostumbre huidibi myajnajxyp myajtigiüyb, etz jacjadyii jibic-huinma'ñ myaj'ixpújcixy.

¹⁴ Jadüg'oc Jesús mijhuoy yi' mayjäy ajcxy, e chi nimay:

—Mido'mbǎjccix miich ajcxy iich n'ayuc, e mhuinjihuǐhuip ajcxy. ¹⁵ Ca' yi' yajpocycāhuǐyb huidibi jāy ajcxy ypidacy ma yhuin y'ahuac. Yi' janchtiy huidibi pidzim ma jāy ajcxy yjot yhuinma'ñ, yi' yi' yajpocycāhuǐb. ¹⁶ Miich ajcxy mmiid mdätzac, mido'mbǎjccix iich n'ayuc.

¹⁷ Co Jesús ixmajch je mayjäy, e ytijectigiiy, chi je discípulos ajcxy yaj'amidoohui nej yhuimbidzimy jada ayuc.

¹⁸ Chi Jesús ydiscípulos ajcxy nimay:

—¿Nej nañ jadu'n miich ajcxy ca' mhuinjihuǐy jada ayuc? ¿Nej ca' mhuinjihuǐygiy co huidibi tigiiy ma yi jāy y'ahuac (yi caayin uucin), ca' yi' yajpocycāy yi jāy? ¹⁹ Yi caayin uucin hue' yi jāy ypidāgy ma y'aa ymoox ca' nan ma yjot yhuinma'ñ, e co ñax ma y'aa ymox, chi ypidzimni.

Co Jesús jadu'n ymīna'ñ, chi nejhuǐyim co Dios ca' capx'aducy ni ti caayin ni ti uucin. ²⁰ E Jesús yjacmīnañ:

—Dios yajpocycāhuip jāy ajcxy miid huidibi pidzimb ma ajcxy yhuinma'ñ. ²¹⁻²² Ma yi jāy ajcxy yhuinma'ñ jiiby chooñ jibic-huinma'ñ; jiiby chooñ migapxtigoyii töxyjäy yhuinma'ñ; jiiby chooñ je tundigooyii yëdyjc miid töxyjäy etz töxyjäy miid yëdyjc huinma'ñ; jiiby chooñ jāyyaj'ögi huinma'ñ; jiiby chooñ meedzii huinma'ñ; jiiby chooñ mügi huididii huinma'ñ; jiiby chooñ jibic-huinma'ñ; jiiby chooñ je huin'ini huinma'ñ; jiiby choñ nayca'oy'ixii huinma'ñ; jiiby chooñ je piitz-capxii huinma'ñ; jiiby chooñ je amij agix huinma'ñ; jiiby chooñ je tzuu huinma'ñ je loci huinma'ñ. ²³ Yi jadu'mbi jibicpi jiiby chooñ ma jāy ajcxy yjot yhuinma'ñ, paady jibicpi jāy ajcxy tūngixy, e ypocycāy ajcxy ma Dios.

Tüg töxyjäy huidi ca' yjudiojäyity miibijc Jesús

²⁴ Chooñ Jesús ma yijimbi it, e ñicxy jim ma Tiro etz Sidón ñaaxjot. Jesús ytiigy ma tüg jāy ytiyc, e ca' anajty

tzocy co je mayjāy ñejhuñhuiyib ma y'ity. Per ca' jajty nicx yhuingoyüch. ²⁵ Mic'amy tüg töxyjäy nejhuiy ma Jesús anajty yajpaady. Hue' je töxyjäy ypi'cniix ymiid anajty ca'oybi. Je töxyjäy ymiñ ma Jesús, e ycojxtinay'ahuiy ma yi' yhuinduu. ²⁶ Je töxyjäy hue' anajty ycocájpity Sirofenicia (e hue' anajty griegojäy). Yi töxyjäy may'ajt pijctzoy ma Jesús co huen yajpidzimy je ca'oybi ma ypi'cniix yjot yhuinma'ñ. ²⁷ Chi Jesús je töxyjäy nimay:

—Ooy ycopícyity co nbubedipyich jayijp Dios yjäy (yi judíojäy). Jadu'n nipaady nej tüg ungedeedy. Tim copicy co je ungedeedy yajcayipy jayijp yci'm ung, e ca' möhuiip uc je huídibi y'ung yajjicxaamy.

²⁸ Chi je töxyjäy y'adzooy:

—Huindzin, tiy'ajt nej miich mmina'ñ, per nañ jadu'n yi uc ajcxy yjiicxyp je caagy abu'x huídi cáb naaxcíxy ma mesipa't ma je jäy y'ung ajcxy ycaay.

²⁹ Chi Jesús je töxyjäy nimay:

—Tiy'ajt jadu'n nej iich miich ti xy'adzooy, paady ycipi jëb mhuiimbipy ma mdijc jotcujc, je ca'oybi ti ypidzimy ma mniix yjot yhuinma'ñ.

³⁰ Co je töxyjäy huimbijty ma ytjic, chi paty ypi'cniix cijx'am, ti anajty je ca'oybi ñibidzimyii ycobidzimyii.

Jesús yajtzögy tüg jäy huídibi cönat etz ahui'mb

³¹ Chi Jesús jim tzojci chooni Tiro ñaaxjot. Chi choon jim ñicxy anajty Galilea, e nicxy ma je tü'aa huídibi najxp Sidón etz je cajp huídibi yajpatp jim Decápolis ñaaxjot, chi yja'ty ma Galilea mij laguunba'. ³² Jim ajcxy miid miñ tüg jäy huídibi cönátip etz aahui'mb. Chi ajcxy may'ajt pijctzooy ma Jesús huen cñixajy je pa'mjäy. ³³ Chi Jesús miidnicxy je pa'mjäy ahuingujc ma ca' mayjäy, e pidacy ycihua'x ma je pa'mjäy ytätzac. Chi chujy, e huin'it nidoni

je ytoodz. ³⁴ Chi Jesús ypa't'ijxy tzajpc'ix, e ymicxejy, e chi yminañ Aramaico'amy:

—Efata —jada ayuc hue' yhuimbizimy: Ahuädz.

³⁵ E mic'amy je jäy cönatpi ytätzac y'ahuaach etz ytoodz yungiiy etz ycapxni yajxon. ³⁶ Chi Jesús ane'my je pa'mjäy etz ymigügtijc co ca' huaad ni pin yajmiidmiydägipy jadu'n nej anajty ti chögy. Co Jesús jadu'n mictägy ane'my co ca' huaad ni pin yajmiidmiydägipy je mijhuinma'ñ huidibi ytumyb, chi nigí je pa'mjäy etz ymigügtijc miidmiydaaccixy hueñyp'inity. ³⁷ Je mayjäy ooy tzachjihuiy huinmay ajcxy, ñayñimaayi ajcxy miñ xyipy:

—Jada Jesús ooy oy chachtuñ. Ymimadactaayb yi'huenytimytíjity, ixti yajmidohuicpy yi' yi cönatpi etz yajcapxigy yi uumbi.

8

Jesús yajcay midax mil yëydijc

¹ Je huin'it xii je huin'it tiempo mayjäy anajty ti ñaymújcigixy ma Jesús yajpaady, e ca' anajty je mayjäy ajcxy miidity ti ycáaygixipy y'úuccixipy. Jesús capxyñiguejxy je' ydiscípulos ajcxy, co huen miingixy ma yi' yajpaady. Co ajcxy ymiiñ, chi nimay:

² —Ooy nba'ayooyich yi mayjäy. Yi' co cham midugiig xii maabi ya miid y'ityich je mayjäy, e ni ca' ajcxy miidity ti ycayipy. ³ Co ixipy nguexhuimbityich ajcxy ma ytijc ayuu, ca' yjécyity yajpa'mgójipy ajcxy tü'am, com nijéjity ajcxy jigüegy ti choongixy.

⁴ Chi je discípulos ajcxy Jesús adzooy:

—¿Ma iich ajt nbaatim je caayin uucin huidibi jëb miid nyajcaayim nyaj'úucim jada mayjäy? Com mijtig'íduum ya nyajpaatim ma ca' pin chinäy.

⁵ Chi Jesús y'amidooy je' ydiscípulos ajcxy:

—¿Naag tzajcaagy miich ajcxy miidity?

Chi je' ajcxy y'adzooy:

—Huixtujc tzajcaagy.

⁶ Chi Jesús ane'my je mayjäy, co huen ñay'ahuüygixy naaxcíxy. Huin'it Jesús conígy je huixtujcp tzajcaagy, e yajnajxy Dioscojuyip ma Dios miid tzajcaagy ycixpi. Chi tujc-huäcxy je tzajcaagy, e moy je' ydiscípulos ajcxy, e je' ydiscípulos ajcxy yajhuäcxy je tzajcaagy ma je mayjäy. ⁷ Je Jesús ydiscípulos ajcxy ymiid anajty nijëjity pi'c acx. Chi Jesús yajnajxy Dioscojuyip ma Dios miid je pi'c acx ycixpi, e moy je' ydiscípulos ajcxy huen yajhuäcxtaygixy ma je mayjäy. ⁸ Chi je mayjäy nidüg'óciy yca y cüxyi, e co ajcxy yca yday, chi je Jesús ydiscípulos ajcxy yajpidígy huixtujc cach cayduc jicxtuc tiibi anajty yconaxy. ⁹ Jahueeni anajty ycamidaaxmility je jäy huidibi ajcxy cay uuc cüxyi. Chi Jesús ycapxy ycijxy miid je mayjäy, e nimay ajcxy co huen nicxcixy ma ytijc. ¹⁰ E mic'amy Jesús ybarcotigiy miid ydiscípulos ajcxy, e chi ñicxy ajcxy jim Dalmanuta ñaaxjot.

Yi fariseos ajcxy tüg ijxpejt pijtzoob mijhuinma'ñybi

¹¹ Nijëjity fariseos ajcxy, je huindzindijc huidibi padumb judío ycostumbre, ymiiñ ajcxy ma Jesús yajpaady, e ytiigy ajcxy ijxquípxcixy y'ixpijcin miid Jesús. Pijctzoogixy co Jesús huen yaj'ixyii ajcxy tüg ijxpejt huidibi tzomb tzajpjoty. Ijxta'n octunaangixy miid Jesús. ¹² Chi Jesús tajy may ñayjihuiiyi jotjoty huinma'ñyoty, chi ymicxejy, e yminañ:

—¿Na'amy co jada jäy ajcxy huidibi jugy'ajtp cham, pijctzoogixy ijxpejt huidibi tzomb tzajpjoty? Janch iich miich nimaaygixy co ca' nyaj'ixaangixy ijxpejt huidibi tzomb tzajpjoty.

¹³ E Jesús ytimycapxycíxy miid je fariseos ajcxy, e chi puyöyduuty ajcxy. Chi Jesús ybarcotigíy, e ñicxy miid ydiscípulos ajcxy ma mij laguun ñinaxy.

Fariseojäy ajcxy yaj'ixpíjcin

¹⁴ Je' ydiscípulos ajcxy ti anajty jaydigoygíxy je jicxy picy co ajcxy ybarcotigíy. Jëyi ajcxy mimiin tüg pi'c tzajcaagy. ¹⁵ Chi Jesús ane'myb je' ydiscípulos ajcxy, e ymíñañ:

—Ca' mmijpidaaccíxy yi fariseojäy ajcxy y'ayuc ytiy'ajt etz ni rey Herodes y'ayuc ytiy'ajt, com jadu'n ajcxy y'ayuc nipaady nej levadura huidibi ca' y'óyity.

¹⁶ E je Jesús ydiscípulos ajcxy nimiyaaccíxy Jesús y'ayuc ñayñimáayigíxy ajcxy miñ xyípy:

—Je' co ca' íich ajt nmimiinim caayin uucin.

¹⁷ E Jesús ñejhuiyb anajty nej je' ydiscípulos ajcxy ñayñimaayi miñ xyípy, paady ymíñañ:

—¿Na'amy co mdzachnimiyaaccíxy je caayin uucin huidibi ti mjäy digooygíxy? ¿Nej ca' mhuinjihuigíxy e ca' mguenditungíxy íich n'ayuc? ¿Nej co ajcxy mdzachcöjuuñity? ¹⁸ Miich ajcxy miid mhuiin: ¿Nej co ca' m'ijxcíxy huidibi ndumybich? Miich ajcxy miid mdädzac: ¿Nej co ca' mmido'mbíjccíxy íich n'ayuc? ¿Nej co ca' mjäyméjtzcíxy ti ti nduñich? ¹⁹ Jayhuin co ndujc-huäcxyich je migooxpi tzajcaagy e nyajcaayich migoox mil jäy: ¿Naag cach cayduc jicxtuc ti ajcxy myajpidígy?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Hue' íich ajcxy nyajpidígyich majmetz cach cayduc jicxtuc.

²⁰ Chi Jesús ymíñañ:

—E jayhuin co ndujc-huäcxyich je huixtujcpi tzajcaagy, e nyajcaayich midaax mil jäy: ¿Naag cach cayduc ti ajcxy myajpidígy?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Hue' ñich ajcxy nyajpidǵyich huixtujc cach cayduc jicxtuc.

²¹ Chi Jesús ymīnañ:

—¿Nej chambaad miich ajcxy ca' mhuinjihuiy?

Jesús yajtzōgy tūg jāy huintzpi jīm Betsaida

²² Jesús etz ydiscípulos ajcxy oy yjá'tcixy jīm Betsaida. Jīm Betsaida nijējity jāy mīid mīiñ ma Jesús tūg huintzpi, e pijctzoy ajcxy may'ajt co huen nidoñ jigix je huintzpi y'ijxǵipy. ²³ Huin'it Jesús huijtztzooñ je huintzpi ma yci', chi mīid cajppidzimy. E chi Jesús yajjaaxy yi chujyñii je huintzpi yhuin, etz cñixajy, e chi amidoy pen y'ijxpy anajty tigati yinjaty huenjaty. ²⁴ Chi je huintzpi huindicxpejty Jesús, e nīmay:

—N'ijxypich yēydijctijc, e jadu'n ajcxy yquēxǵy nej quipy, per yöyp ajcxy.

²⁵ E jadūg'oc Jesús yci' pidacy ma je huintzpi yhuin, e chi je huintzpi yhuindicxpejtpy anajty, e chi yhuin y'oyiiy yajxon, huin'it oy huädz y'ijxy. ²⁶ E Jesús ycapxycǵjxy mīid je', e quejxhuimbijty ma ytijc. Chi ymīnañ:

—Ca' mdigihuiip cajpjoty, e ni pīn jada mgayajmīidmīydǵipy.

Pedro capxypidzimy co Jesús yi' je' je Cristo

²⁷ Chi Jesús ñicxy mīid ydiscípulos ajcxy jīm ma nijējity mutz cajp mīhuingon je mij cajp Cesarea Filipo. E tü'am Jesús amidoy ajcxy ydiscípulos, nīmay:

—¿Nej jāy ymīnaangixy pīn ñich?

²⁸ Chi ajcxy je' ydiscípulos y'adzooy:

—Nijējity jāy ymīnaangixy co miich je' je Juan, je Bautista. E nijējity ymīnaangixy co miich je' je Elías. E jacjadyii ymīnaangixy co miich je' tūg Dios

y'ayucnajtzcaxpñiybi huidibi tügñiyb miid nijëjity Dios ytiy'ajtmüdpï huidibi tzinaay jecy'ajty.

²⁹ Jesús y'amidooy je' ydiscípulos ajcxy:

—Miich ajcxy, ¿nej miich mminaangixy pin ñich?

Chi Pedro y'adzooy:

—Miich je' je Cristo.

³⁰ Chi Jesús ñimay je' ydiscípulos ajcxy co ca' huaad ni pin nimaaygixy, co yì' je' je Cristo.

Jesús capxypidzimy co y'öga'ñ

³¹ Chi Jesús jacyaj'ixpïjcy je' ydiscípulos ajcxy, e yminañ:

—Copicy co ñich, je jäy huidi tzoon tzajpjoty, nya-jnaxipyich mij tzaachpyi etz mij ayo'n. Yi mijjäydijc ajcxy, yi judío teedy mijtungmiidpi, etz yi escribas, je huindzindijc huidibi nijayduutcixyp Dios necy, ca' ajcxy xy'ixa'ñich, e xyaj'öga'ñ ajcxy, e codugñig xiñju-gypigipyich jadüg'oc co ñich anajty ti n'ögy. ³² Co Jesús jadu'n nigapxy nimiydacy huädz huädz nej yjada'ñyii anajty, chi Pedro huobïbzimy Jesús ahuingujc, chi ooy ogy. ³³ Chi Jesús ni'ijxhuimbijty ydiscípulos ajcxy, e ogy je Pedro, ñimay:

—Huinhuäcttuutcih, miich Satanás. Com miich ca' mhuinma'ñ mbidägy nej Dios tzocy. Yi' janchtiy miich mhuinma'ñ'ajtpy nej jäy ajcxy tzocy.

³⁴ Huin'it Jesús huoomiñ yi' ydiscípulos ajcxy etz yi mayjäy, e chi ñimay:

—Pen ji pinjaty xypanicxa'ñich, huen jäydigoydäy yci'mdzójcin etz huen xypanicxich jabom jabom. Oy nej ytimyjadipy ytimy'ayoohuipy. Jadu'n nipaady nej jihuüy ajcxy anajty mgruudz mgabïccixy, etz naygñyéjicigixy ma yi ó'cin huen ytimyñëjity miid ñich ycixpi. ³⁵ Huenpinjäy huidibi ca' yega'ñ yi yjugy'ájtin ma yi ó'cin miid ñich

ycixpi, hue' je' yajtigoyamy yi'yjugy'ájtin. E huenpinjäy huidibi yegamy yjugy'ájtin ma yi ó'cin miid ñich ycixpi etz ñich y'ayuc oybi ycixpi, hue' je' ypadamyb yi jugy'ájtin huidibi ca' cixipy tigoyipy ni minaa. ³⁶ ¿Ti oy'ájtin yi' co tüg jäy y'ocnayyajpadiiyb yi meeñ etz mic'ájtin (huidi yajpaatp ya ñaaxhuiñybi) e y'alma yjugy'ájtin cixipy tigoyipy tügcïy? ³⁷ ¿Jadu'ñyi jëb jäy y'alma yjugy'ájtin occojuyi? Nïgi tzoohuin miidity jäy ajcxy y'alma yjugy'ájtin, ca' jac ti. ³⁸ Huentimpinity yi huidibi xymidzo'ydúnibich yi n'ayucich ndiy'ájtich ma yi pocyjädyjc yhuinduu huidibi tzinaayb cham ma jada naaxhuiñybi. Pues nañ jadu'n ñich, je jäy huidibi tsoon tzajpjoty, nmidzo'ydúnibich yi jadu'mbi jäy co ñich anajty nhuimbity ya naaxhuiñybi miid ñich nDeedy, je Dios Teedy, ymic'ajt y'oy'ajt etz miid tüg'óciy yi may'ángeles ajcxy tudägypi.

9

¹ Jadu'n Jesús yjacminañ:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej ñich miich ajcxy cham nimäy, co nijëjity miich ajcxy huidibi cham ma ñich yhuinduu, ca' m'ögaangixy, ixti cooni ajcxy jayijp m'ixipy je Dios y'ané'min etz ymic'ajt.

Co Jesús ñinicx yajtigajch

² Co tuctujc xii naxy, chi Jesús miid tzooh Pedro, Santiago etz Juan, e miidpa'ttigiyy ma tüg mijcop ma tüg it ooy ycixity. E jim copcíxy Jesús ñinicx naygojtigajtzni ma Pedro ajcxy yhuinduu. ³ Chi Jesús yhuit oy y'ahuimbity janch poob, e janch adñicxp. E ni pin jadu'n yhuit cayajhuäch janch poob jadu'n nej je' anajty yhuit miidity. ⁴ E chi oy nayguëxigiyi ma ajcxy yhuindu Elías etz Moisés.

Elías etz Moisés miydacp anajty ajcxy miid Jesús. ⁵ Huin'it Pedro nimay Jesús:

—Huindzin, janch oy jadu'n co iich nyáajity. N'occojyich ajcxy tugiig tijcquemy: tüg miich mje'; tüg Moisés yje'; etz tüg Elías yje'.

⁶ Com Pedro, Jacobo etz Juan ooy anajty chigiigixy, paady Pedro ca' anajty nejhuïy ti ycapxyp. ⁷ Tim huin'ítiy tüg joc yajnidigoy je' ajcxy, e midooy ajcxy ayuc jocjoty, e je ayuc yminañ:

—Jada je' iich n'ung, huidibi ooy ndzocyich. Mido'mbic miich ajcxy Jesús y'ayuc.

⁸ E tim huin'ítiy Pedro, Jacobo etz Juan ajcxy yujc'ijxy, e yja'ijxhuidijty ajcxy, e ca' ni pin ma ocjac'ijxni, jëda'ajty Jesús naydügpajc.

⁹⁻¹⁰ Ti anajty choongixy copcíxy, e cidacp anajty ajcxy, co Jesús nimay Pedro, Jacobo etz Juan, co ca' huaad yajmiidmiydaaccixy pinjaty huidibi ajcxy anajty ti íjxcixy, ixti cooni iich, je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, n'ögibich etz njugypigipyich jadüg'oc. Pedro, Jacobo, etz Juan ca' yjacmiydägy miid jacpinjaty huidibi anajty ti íjxcixy. Per ooy ajcxy huinmay etz naymiidmiydáacigixy miñ xyipy ti Jesús ytijamy co yminañ: “N'ögibich etz njugypigipyich jadüg'oc.” ¹¹ Huin'it ajcxy Jesús y'amidooy:

—¿Na'amy co yi escribas ymina'ñ co yi Elías huidibi chinay jecy'ajty jayjyp miina'ñ ca'ydi je Cristo?

¹² Chi Jesús y'adzooy:

—Tiy'ajt jadu'n co miñ jaybety ma Dios ñecy jecy'ajty co Elías yhuimbidity jacjayjyp ca'ydi je Cristo, e yaj'oyiydähuipy huinjemybi tüg'óciy miid Dios ycixpi. E nañ tiy'ajt jadu'n co jaybety ymiñ ma Dios ñecy co je Cristo, je jäy huidib tzoon tzajpjoty, yajnaxa'ñ ayo'n etz tzaachypi etz mayjäy ca' y'ixa'nüby. ¹³ Hich miich ajcxy nimaayb co je Elías ti je' yhuimbity ya naaxhuiñ, e je

mayjäy ti túngixy miid Elías nej anajty tim tzójcixy. E cuyduñ ajcxy nej jaybety miin ma Dios ñecy miid Elías ycixpi.

Jesús yajtzögy tüg mutz'anäg huidibi ca'oybi miid

¹⁴ Co Jesús, Pedro, Jacobo etz Juan yhuimbity ma je jac-jadyii Jesús ydiscípulos ajcxy anajty ti yhui'miñ, chi ajcxy ijxy mayjäy jühuidity ma Jesús ydiscípulos ajcxy. Etz ijxy ajcxy nijëjity escribas huidibi ayuc tzachyajtzbiiyb miid Jesús ydiscípulos ajcxy. ¹⁵ E co je mayjäy íxcixy nejhuiñygy co Jesús ti yhuimbity anajty, chi mic'amy ajcxy ninicxy Jesús poygy, e capxpooxcixy, e may je' ajcxy ooy jihuñy huinmay. ¹⁶ Chi Jesús y'amidooy je mayjäy, ñimay:

—¿Ti ayuc miich ajcxy mdzachyajyomyb miid iich ndiscípulos ajcxy?

¹⁷ Chi nidüg je jäy ajcxy y'adzooy:

—Huindzin, ti nmüdmiiñ iich nmang huidibi ymiid ca'oybi, e je ca'oybi ti yaj'umñyii. ¹⁸ E janam jad-zojc je ca'oybi yajyachyii yajquidyii iich nmang, e oy cäy naaxcixy, e ooy y'aa'opy ypidzimy, e nañ jadu'n oy ytütz queety etz ñinicx janch ögy yhui'my. Ti nbijctzoyich may'ajt miid miich mdiscípulos ajcxy co huen yajpidzimgy je ca'oybi ma iich nmang, e ca' ajcxy ymadacy nicxy yajpidzimgy.

¹⁹ Jesús ñimay je mayjäy:

—Miich ajcxy huidibi jugy'ajtp jadachambi xii tiempo huidibi ca' mijpidägy Dios y'ayuc, ¿naag xii naag po' iich njac-hui'mmñhuibich miid miich ajcxy? ¿Naag xii naag po' n'ocmimecxtuguipich miich ajcxy? Miidmiin yi mmang ya ma iich nhuinduu.

²⁰ Chi ajcxy miidmiñ je pa'mjäy ma Jesús yhuinduu. E co je ca'oybi ijxpaady Jesús, chi mic'amy yajyajch yajquidy je pa'mjäy, e chi oy ciday naaxcíxy, e ooy yajch yquidy, yajpidzimy ooy y'aa'opy ma y'ahuac. ²¹⁻²² Jesús y'amidooy je pa'mjäy yteedy:

—¿Minaag jimijt cujc yöy maabi mmang ypa'mbety?

Chi je ungedeedy y'adzooy:

—Ma'xung anajty co pa'mbedyii. Canaag'oc je ca'oybi yajyachyii yajquidyii ñich nmang, ixti ti oy ycocidahuïy jijnjoty etz nijjoty. Je ca'oybi canaag'oc jayaj'ögy ñich nmang. Pen miich miid tzöc'ajt mic'ajt jaydeb xy-pubedipyich, tun may'ajt pa'ayoogich etz pubejtcich.

²³ Chi Jesús y'adzooy nimay je pa'mjäy yteedy:

—Pen miich mibijcpi, ca' ti chípity ma pin mibijcp.

²⁴ Mic'amy je pa'mjäy yteedy mic ycapxy yminañ:

—Nmibijcyich, pubejtcich nej huaad jacmij nmibicyich.

²⁵ E co Jesús ijxy co ñigi mayjäy chach ymiiñ poyïgy ma yi', chi ix'ojoy je ca'oybi, e yminañ:

—Miich ca'oybi huidib ti yajhui'my jada pi'c'anäg uum etz nat, ñich miich yam n'ane'myb: “Pidzim ma yi' pa'mjäy, e ca' mjactigïhuipy ma yi' yjot yhuinma'ñ jadüg'oc.”

²⁶ Jayijp je ca'oybi yaaxqueecy janch mic, yajyajch yajquidy je pa'mjäy. Co jadu'n tuñ, chi ypidzimy. Je pa'mjäy oy ñinicx yhui'my nej jihuïy ti y'o'cni. Je mayjäy huidibi anajty ajcxy jim huindicxp yminaangixy:

—Ti ayoob y'ögy.

²⁷ Chi Jesús majtz je pa'mjäy yci', e yajpidïgy e huin'it je pa'mjäy ytinayïgy mic oy.

²⁸ Co Jesús ytigïy ma tüg tijc, chi je' ydiscípulos ajcxy y'amidou ameech, minañ ajcxy:

—¿Na'amy co ñich ajcxy ca' ti nmadägyich nej nyajpidzimip ñich ajcxy yi ca'oybi?

²⁹ Chi Jesús y'adzooy:

—Yijiibi ca'oybi ca' yi' huaad ypidzimy jadu'ñyi. Hue' janchtiy copicy mibijctzou Dios mictägy, e huin'it ypidzimipy je ca'oybi ma je pa'mjäy. Ca' jac ni nej huaad ypidzimy yi jadu'mbi ca'oybi, jëyi co Dios nmibijctzoohuim n'íjtim ayuu.

*Jesús capxp*idzimnip jadüg'oc co y'öga'ñ

³⁰ Chi Jesús miid yi' ydiscípulos ajcxy choñ ma je jimbi it, e yajyöñajxtay ajcxy Galilea naaxjot. Jesús ca' anajty tzocy co je mayjäy ñejhuñhuñyb ma yi' ñicxy. ³¹ Com Jesús hue' anajty yaj'ixpicy yi' ydiscípulos ajcxy, co ooy ycopícyity co yi jäy huidibi tsoon tzajpjoty, yajcïyegipy ma yi ymidzip, etz yaj'ögüyb, e co anajty ti y'ögy co-dugiig xii jadüg'oc yjugypigipy. ³² Jesús ydiscípulos ajcxy ca' huinjhuñy anajty Jesús y'ayuc, e nañ jadu'n tzigiñyb anajty ajcxy co Jesús yaj'ójip, paady ca' ajcxy amidoy nej huimbidzimy yijiibi ayuc.

*¿P*in je' nīgi jacmíjip?

³³ E Jesús miid ydiscípulos ajcxy oyjäty jim Capernaum. Co ajcxy ytijctigüy, chi Jesús yaj'amidoy ydiscípulos ajcxy, nimay:

—¿Ti ayuc miich ajcxy naymiidmiydáacigixy jim ma anajty mdüyöygixy?

³⁴ Per amonday ajcxy, com jëgixpi co anajty ajcxy ooy ti ñaymiidmiydáacigixy tüyöyjoty co pin jada' ajcxy nidügti ocjaccopícyip. ³⁵ Huin'it Jesús y'ixtacy, e chi mijhuoy je nimajmetzpi ydiscípulos ajcxy, chi ajcxy nimay:

—Pin nayaajnaxaanip mij, huen ity nej jihuñy ca' ytiijity e huen capxmidoy ymígügtijc.

³⁶ Chi Jesús tzenñgy tüg pi'c'anäg, e chi pidacy cujc'amy ma yi' ydiscipulos ajcxy. Chi tzenñgy jadüg'oc, e nimay ajcxy:

³⁷ —Pin cöbijc tügpajc pi'c'anäg jadu'n nej jada pi'c'anäg miid iich nxii ycixpi, iich yi' anajty ti xycöbicyich, e pin iich xycöbijcpich, ca nan iich anajty naydügpajc ti xycöbijcyich, nañ jadu'n anajty ti cöbicy huidi ti xyquejxich.

Pin iich ajt xycamidzip'ájtım, iich ajt je' miid y'ity

³⁸ Juan Jesús nimay:

—Huindzin, ti iich ajcxy n'ijxpaady tüg jäy co ca'oybi yajpidzımy miid miich mxii, e ti ngapxaducyich miid co ca' yi' iich ajt xypahuidjıtım.

³⁹ Per Jesús yminañ:

—Ca' mgapxadugıpy yi jadu'mbi jäy, com huenpınıty huıdibi mijhuinma'ñ tumb miid iich nxii, ca' yi' jıbic xyñıgapxich. ⁴⁰ Com yi huıdibi ajt ca' xymidzip'ájtım, yi' yi' miid iich ajt nbıdzımım. ⁴¹ Janch janch iich miich ajcxy jadu'n nimäy co huenpinjäy huıdibi ıxyıpy miich ajcxy xyajni'uucp tüg vaso niı miid co miich ajcxy ti mmijnıcxpety je Cristo, yi jadu'mbi jäy ypadamy yi' y'oy'ájtın ma Dios.

Je huıdibi ooy ycojotmáıty co nicxy nbocycáhuım

⁴² Huenpınıty huıdibi jıbic-huinma'ñ mıbidzımb, e yajpocycäy yi jadu'mbi pi'ctıjc huıdibi ajcxy xymijnıcxpejtpich, jac'oy ıxyıpy co yi jadu'mbi jäy ytımyñayajyöcxodzyii tüg paandzaa etz ñayñajtzjıbıbiñhuııyb mejyoty. ⁴³ Pen miich mgi' xyajtundıgoyamb jac'oy co mdım'ıxpuxıpy, com jac'oy co mdıgıhuıpy ma yi jugy'ájtın huınıxııbi cıduc, ca'ydı co Dios xypıdägıp miid metz mgi' jııby jınjoty

ca'oydactuuby, ma yi jün ni camina ycapich. ⁴⁴ Jiiby ca'oydactuuby yi ucxyting ca' y'ögy etz ni jün ycapich nicaminaaxii. ⁴⁵ E pen miich yi mdecy xyajpocycähuamb, ixpux, com jac'oy co mdigihuiip ma yi jugy'ájtín huinixibi tecytuc ca'ydi co mdigihuiip miid metz mdecy jiiby ca'oydactuuyb, ma yi jün ni camina ycapich. ⁴⁶ Jiiby ca'oydactuuby yi ucxyting ca' y'ögy etz ni jün ycapich ni caminaxii. ⁴⁷ E pen yi mhuiin tüg xyajpocycähuamb, tim yajpidzim, jac'oy yi' co mdigihuiip ma yi Dios y'ane'mdac miid tügpajc mhuiin, ca'ydi co mdigihuiip ca'oydactuuby miid metz mhuiin. ⁴⁸ Ma yi ucxyting ni caminaxii yca'ögy etz yi jün ni caminaxii ycapich, ⁴⁹ e ma nidüg'óciy ñi'cägooda'ñ jün xut jün ye'n tim jadu'n nej jäy tzüch caan xiducy. ⁵⁰ Yi caan ooy yi' y'óyity, pen ymiid xücx'ájtín. Co je caan ytigoy yxücx'ájtín, ca' ji ni ti huidibi jeb miid nyajxücxiiyim. Miid'ájtícx iich n'ayuc ma mjot mhuiinma'ñ, jadu'n iich n'ayuc nipaady nej caan, e tzina' miich ajcxy jotcujc miid mmigügtijc nidüg nidüg.

10

Jesús yaj'ixpiicy miid co jäy ytöxyijc ixmach

¹ Chi Jesús choon jim Capernaum, nicxy jim Judea ñaaxjot ma je it lugar Jordán mijñii ninaxy xii ypidzimy'amy. E mayjäy ooy ñayyöymujci ma Jesús anajty yajpaady. E Jesús yaj'ixpijcy je mayjäy jadu'n nej anajty yaj'ixpiicy'adyii. ² Chi nijëjity fariseos ajcxy ñicxy ma Jesús anajty yajpaady. Hue' ajcxy yhuinma'ñ pidaaccixy co anajty Jesús tzu'ixaangixy. Chi ajcxy y'amidooy, pen huaad tüg yëydijc ixmach ytöxyijc. ³ Chi Jesús y'adzooy, yminañ:

—¿Nej Moisés ymina'ñ ma yi' ycötújcín ñecy?

⁴ Chi je fariseos ajcxy Jesús y'adzooy:

—Moisés cötújcín yecy co tüg yëydjic jëb huaad ixmach ytöxyijc, e möhuipy ñinecy ñidjy'ajt co nej ñay'ixmájtzigixy, e jadu'n anajty ti y'oyiy nej jëb yi' ytöxyijc ixmach.

⁵ Chi Jesús ymíñañ:

—Moisés cojaay jada ycötújcín miid miich ajcxy ycixpi, co ooy miich ajcxy mdzachcapxycömidodaaccixy ca' mgapxymidohuaangixy Dios. ⁶ Per co je naaxhuiñybi chondacy, co Dios oga'n yajcojy tüg'óciy tijaty huidi ji'ajtp, chi Dios yajcojy yëydjic etz töxyjäy. ⁷ E je yëydjic ixmadzipy ytaj yteedy etz pudigihuiipy yi ytöxyijc. ⁸ E je yëydjic etz ytöxyijc tú'ciy idaangixy. Paady je yëydjic tügmucy yajpaady miid ytöxyijc. ⁹ Com yi huidibi Dios ti huijtmucy, ca' ni pin huaad huijtzhuägy.

¹⁰ Co Jesús miid ydiscípulos ajcxy yhuimbijt ma anajty ti yjättáccixy, chi Jesús ydiscípulos ajcxy yajtihuimbijtcixy je ayuc huidibi anajty ti yaj'ixpicy ma je pijcín. ¹¹ Chi Jesús ymíñañ:

—Je yëydjic huidibi ti ixmach yi ytöxyijc, e picy miid huingbi, hue' yi' anajty ymidundigooyb yi ytöxyijc huidibi miid jayjip ypijcy. ¹² Nañ tim jadu'n co tüg töxyjäy ixmach je yëydjic huidibi miid ti ypijcy jayjip, e ypijctigach miid huingbi yëydjic, hue' ymidundigooyb je yëydjic huidibi miid ti ypijcy jayjip.

Jesús conucy pi'ctijc

¹³ Je huin'it tiempo jäy ajcxy miid miñ pi'ctijc ma Jesús, jaydëb cñixajy etz conuucxip. Co Jesús ydiscípulos ajcxy jadu'n ijxy co jäy ajcxy nimijhuägy Jesús miid ajcxy ypi'c'ung, chi je' ydiscípulos ajcxy ix'ojoy je jäy ajcxy. ¹⁴ Co Jesús jadu'n ijxy nejhuñy nej yi' ydiscípulos ajcxy y'idich, chi ojoy ajcxy, ymíñañ:

—Ooy y'óyity co je pi'ctijc ajcxy xyñimijhuägyich, ca' miich ajcxy mgapx'aducy. Com yi jäy ajcxy huídibi yajpatp ma Dios y'ané'min, jadu'n ajcxy nipaady nej pi'ctijc. ¹⁵ Janch ich miich ajcxy nimäy co pinjaty huídibi ca' cöbiga'ñ Dios y'ané'min, jadu'n nej pi'ctijc cöb'ijccixy Dios y'ané'min, hue' yi jadu'mbi jäy ajcxy ca' ytigihua'ñ ma yi Dios y'it lugar.

¹⁶ Chi Jesús aminenmujctay je pi'ctijc ajcxy, e chi cñixajiy etz conuucxcixy.

Tüg mutz'anäg comeñybi ymiydägy miid Jesús

¹⁷ Co Jesús chooñ jadüg'oc, chi ñimiini poy'igy tüg yëydijc, ycojxtinay'ahuiy ma Jesús yhuinduu, e yminañ:

—Miich, oybi Huindzin, ¿ti huaad ndunipyich jigix jëbi nbadipyich jugy'ájtin huídibi ca' ycixipy ytigoyipy?

¹⁸ Chi Jesús yminañ:

—¿Na'amy co xyñimäyich co oy huindzin ich? Dios tügpajc óyip, ca' jac ni pin. ¹⁹ Miich mnejhuüyb Dios ycötújcín huídibi jadu'n mínaam: “Ca' mmigapxtigoyip töxyjäydijc; ca' mjäyyaj'ögipy; ca' mmeedzip; ca' m'iindaacip; ca' pin mhuin'iniip; etz myajmij'adip mdaj mdeedy.”

²⁰ Chi je jäy Jesús nimay:

—Huindzin, ti nguydundäyich jadayaab cötújcín ajcxy maabi ich nbi'c'atyich.

²¹ Chi Jesús huindixpejty je yëydijc miid tzójcín jihuüyin, e chi nimay:

—Per jactigoy'ijtni jadügnax. Nicx toog tüg'óciy huídijaty miich mmíid, etz mo' yi ayoobtijc. Co jadu'n mdunipy, chi mbaadipy oy'ájtin jiiby tzajpjoty. Co jadu'n mdooctáhuipy tijaty miich miid, chi minip jadüg'oc ma nyajpaadyich, e xypan'cxibich, e mnaybidägiib cixyot huinjot oy nej mdimyjadipy miid ich ycixpi.

²² Co jadu'n je yëydiyç midoy nej anajty Jesús ti ñimäyii, chi yhui'my taj may e co ñicxni, chi ooy ytajy ymay, com hue' je' anajty ooy ycomeeñity.

²³ Co Jesús jadu'n ixty co je comeeñybi taj may yhuim-bijtni, chi huindixpejty je' ydiscípulos ajcxy huidibi tinaayb jühuidity ma yí', e yminañ:

—Ooy chachtzípity co tüg comeeñybi ytigihuípy ma Dios y'it lugar.

²⁴ Jesús ydiscípulos ajcxy ooy tzachhuinmay'ahuidity miid jada ayuc nej Jesús anajty ti ymina'ñ. Paady Jesús yjacminañ jadüg'oc:

—Miich ajcxy migügtijç huidibi ooy ndzocyich, ooy chachtzípity co ytigihuíp ma Dios y'ane'mdac tüg comeeñyjäy huidibi tzachnijot'ajt ycomeeñ'adii. ²⁵ Nigi chípity co tüg comeeñ jäy ytigihuíp ma Dios y'ane'my, ca'ydi co tüg camello ñaxípy ma tüg xu'ñ'ijx yxútity.

²⁶ Co jadu'n ajcxy midoy nej Jesús yminañ, chi ooy ajcxy yhuinmay'ahuidijty, e nayñimáayigixy miñ xyípy:

—Pen janch tiy'ajt jadu'n, ¿pinjäy jada' huaad jëb y'alma ñidzögípy?

²⁷ Je huidibi jäy ajcxy ca' ni minaxii huaad ca' yaj'oyïy, Dios yí' yaj'oyihuíp, com miid Dios ca' yí' ni ti chípity.

²⁸ Chi Pedro yminañ:

—Huindzin, occuendtun, ich ajcxy ti n'ixmajtztäyich tüg'óciy tijaty anajty nmíidich, e ich ajcxy nbanicxpich miich.

²⁹⁻³⁰ Chi Jesús y'adzooy, minañ:

—Janch tiy'ajt nej ich miich ajcxy nimäy co huenpínity huidibi miid ich ycixpi ti ixmach ytijç, ti ixmach y'uch ymigüg ajcxy etz ytaj yteedy, etz ytöxyijç, etz y'ung ajcxy, etz nañ jadu'n ti ixmach ycam ich ycixpi, etz ich n'ayucich etz miid Dios ytiy'ajt ycixpi, yí' ypadamy nigi

oy'ájtín ya naaxhuiñ, ixti ypadamy migo'px jadu'ñyi ytijc ajcxy, y'uch ajcxy, ytaj ajcxy, y'ung ajcxy, etz ypadamy ñigi ymij cam, miid tzaachypí miid ayo'n miid ñich n'ayuc ycixpi. Etz nañ jadu'n ma je xii tiempo huidibi mimb cidacpi ypadamy jugy'ájtín huidibi ca' ycixipy ytigoyipy. ³¹ Ji yajpaady ya naaxhuiñ nijējity jāy huidibi cōmay ijtp, e co yjāty ajcxy tzajpjoty, chi ca' ajcxy cōmay ida'ñ. Nañ jadu'n ji yajpaady ya naaxhuiñ nijējity huidibi ca' cōmay y'ity, e co ajcxy yjādipy tzajpjoty, chi jiiby ajcxy cōmay y'idipy.

Jadüg'oc Jesús capxpídzímnip co y'ōga'ñ

³² Jesús miid ydiscípulos tūyōyp anajty ajcxy, hue' anajty ypättigiīgixy jim Jerusalén. Jesús jayijp anajty ñicxy, e je' ydiscípulos ajcxy etz nañ jadu'n mayjāy panicxy anajty ajcxy Jesús. Je Jesús ydiscípulos ajcxy ooy chachhuinmay'ahuidíjtcixy, e jacjadyii jāy huidibi anajty ypanicxy Jesús ooy ajcxy chigiīgixy. Chi Jesús huodzooñ abicy je majmetzpi ajcxy, e yajmiidmiydactay je' ajcxy jadu'n nej ytuna'ñyii yjada'ñyii jim Jerusalén co anajty ajcxy jim yja'tcixy. ³³ Jesús je nimajmetzpi nimay:

—Miich ajcxy m'ijxpy mnejhuiiyb co ññicxim cham jim Jerusalén. E jim Jerusalén, ñich je jāy huidibi tzoon tza-jpjoty, nyajcīyega'ñich mach ma yi Teedy mījtungmiidpi, etz ma yi escribas ajcxy. E chi ajcxy ane'min pidāga'ñ co huen xyaj'ōcixich. Nañ jadu'n xycīyegaangixich mach ma yi' ajcxy huidibi ca' yjudiojāyity. ³⁴ Yi' ajcxy xyñixīgipy xyajxīgibyich, xyhuobipyich ajcxy miid coochac, xyhuindzuj xyjijptzújibich ajcxy, e xyaj'ōgibich ajcxy. Codugiig xii maabi anajty xyaj'ōccixyich, chi njugypigipyich jadüg'oc.

Jacobo etz Juan pijctzóogixy tūg may'ajt

³⁵ Huin'it Jacobo etz Juan, yi Zebedeo ajcxy ymang, nimijhuägy Jesús, nimay:

—Huindzin, ndzojcpyich ajcxy co mdunipy may'ajt jadu'n nej yam nimaaygixy.

³⁶ E Jesús yminañ:

—¿Ti mdzojcpy co ndunipich miid miich ajcxy ycixpi?

³⁷ Chi ajcxy yminañ:

—Tun may'ajt co anajty mbaady yi m'ané'min etz m'oy'ájtin, xymöhuibich yi mij tung ma m'ané'min jaydëb n'iñahuibich ma miich mmijc. Nidügti ñich ajcxy n'iñahuipy a'oy'amy ma miich etz jadüg anajty'amy.

³⁸ Chi Jesús nimay Jacobo etz Juan:

—Ca' miich ajcxy mnejhuüy ti ti mbijctzoogixy. ¿Nej myajnaxamyb miich ajcxy je tzaachypi ayo'n huidibi nyajnaaxamybich, jadu'n nej jihuüy m'üga'ñ ajcxy ñich n'ügy e mbaada'ñ ajcxy ñich nñibéjtin?

³⁹ Jacobo etz Juan y'adzooy:

—Ñich ajcxy nmimadägibich minaxipyich nyajnaxipyich ajcxy yi tzaachypi huidibi mminaxamyb myajnaxamyb.

Chi Jesús yminañ:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej miich ajcxy mina'ñ co mminaxaangixy myajnaxaangixy yi tzaachypi jadu'n nej ñich mminaxaamyich nyajnaxaamyich yi tzaachypi, tim jadu'n nej jihuüy m'ügaangixy ñich n'ügy, e mbadaangixy ñich nñibéjtin. ⁴⁰ Per ca' ñich cötújcín nmíididyich co ñich miich ajcxy nbidägipy tungmiid, co myajpaadip tüg ma ñich nmijc a'oy'amy, e jadüg anajty'amy. Hue' janchtiy Dios Teedy ymiid ni'ixi' pinjaty ti huin'ixy jaydëb yajnícxip je mijtung ma ñich n'ané'min.

⁴¹ Co je jacjadyii Jesús ydiscípulos ajcxy nejhuüy jadu'n nej Jacobo etz Juan may'ajt pijctzoy ma Jesús, chi ajcxy

ooy mijotmäty Jacobo etz Juan. ⁴² Per Jesús huomiñ yi jacjadyii ydiscípulos ajcxy, e yminañ:

—Jadu'n nej miich ajcxy mnejhuiygixy, yi jäy ajcxy huidibi mijtungmiid ma je maybi naax cajp, mic ajcxy ane'my je naax cajp. Nañ jadu'n yi' ajcxy huidibi mic'ajt miid ma je maybi naax cajp, mic ajcxy ane'my je jäy ajcxy. ⁴³ Per miich ajcxy ca' mjadú'nity nej mijtungmiidpi ma je maybi naax cajp. Pinjaty ma miich ajcxy mijtung yajnicxaamb, copicy ñaybidägiyb nej tüg tumbi. ⁴⁴ Pinjaty miich ajcxy huidibi nigohuajc'ajtp, copicy ñaybidägiyb nej tüg tumbi. ⁴⁵ Com ich nañ jadu'n, je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, ti nmiinich ya naaxhuiñ jaydëb nbubedipyich yi mayjäy ajcxy, e ca' nan yi mayjäy ich xypubedipy. Ti nmiinich jaydëb nyegipyich njugy'ájtín ma yi o'cín. E co jadu'n nyegipyich njugy'ájtín ma yi o'cín, chi ngohua'na'ñich yi jäy ajcxy y'alma.

Jesús yajtzögy Bartimeo huidi anajty huíntzíp

⁴⁶ Chi oy jäty Jesús miid ydiscípulos ajcxy jim Jericó. E co Jesús tzoón Jericó ytübijcy jadüg'oc, chi yi' ydiscípulos ajcxy etz janch mayjäy ñíxcixy anajty miid Jesús. Co ajcxy ycajp pidzimy, chi tüba'ay anajty yajpaady tüg huíntzípí huidibi limosna anajty ypijctzooyb jabom jabom. Hue' anajty yxii Bartimeo, e Timeo anajty xiijity yi' yteedy. ⁴⁷ Co Bartimeo nejhuiy co Jesús je Nazaretpi najxp anajty ma je tü'aa, chi mic yaaxqueegy yminañ:

—Jesús, David y'ap y'oc, tun may'ajt ich pa'ayoog.

⁴⁸ Chi je mayjäy ajcxy ogy je huíntzípí, nímay ajcxy co huen amoñ. Per je huíntzípí nígi yminan'idíich:

—Miich, David y'ap y'oc, tun may'ajt ich pa'ayoog.

⁴⁹ Chi Jesús ytinayxijpy, e yminañ:

—Huomiingix yi huíntzípí.

Chi je jāy ajcxy oy yajtzoongixy je huintzpi, nimaagyxy:

—Jotcugi', e pidīg, com Jesús xyaaxtzoob.

⁵⁰ Chi mic'amy je huintzpi, najtz'oxiyy je ñibe'ñ, chi ypidīg, e ninicxy Jesús. ⁵¹ Chi Jesús je huintzpi y'amidooy:

—¿Ti mdzojcpy ndunipyich miid miich ycixpi?

Chi je huintzpi yminañ:

—Huindzin, ndójcxyich co xyajhuindixīgibich.

⁵² Chi Jesús je huintzpi nimay:

—Jēb mnicxy ma mdijc. Com ti xymibicyich, paady ti mhuindixīg.

Tim huin'ít je huintzpi yhuin'oyiyy, e yhuindixīg, e panicxy Jesús co ytübijcy jadüg'oc.

11

Jesús ytiğy jim Jerusalén

¹ Co Jesús etz je mayjāy oyjá'tcixy huington ma je Jerusalén cajp ma yajpaady mejtz mutz cajp huidi xiijipy Betfagé etz Betania, huington ma je cop huidibi xiijip Olivos, chi Jesús quejxy metz ydiscípulos huen nicxy jayijp. ² Jesús nimay je metzpi ydiscípulos:

—Nicx miich ajcxy ma yijimbi cajp huingtonbi. Co jim mjādipy, chi mic'amy mbaadip tüg burro ycoxóchity huidibi ca' pin yaj'iñayñi chambaad. Coguejtuutcix je burro e yajmiingix ya ma iich. ³ Pen jim pinjaty xy'amidoogixy: “¿Na'amy co mmidzonaangixy yi burro?” Chi miich ajcxy mñimāhuipy: “Je Huindzin (Jesús) yajtu-namyb tzojc, e yajhuimbidamy mic'amy.”

⁴ Chi je metzpi ydiscípulos ñicxy ma je cajp huingtonbi, e oypaatcixy tüg burro ycoxóchity huington ma tüg tijc'agu. Chi ajcxy coguejtuuty je burro.

⁵ Ycoguejtuutyp anajty ajcxy je burro co nijëjity jäy jim huingon yminañ:

—¿Ti mdungixyp? ¿Na'amy co mgoguejtuutcixy yi burro?

⁶ Chi je metzpi Jesús ydiscípulos je jäy ajcxy yajmiidmiydacy Jesús y'ayuc nej anajty ti ñimäyii. Je jäy ajcxy yminaangixy co jëb yajníxcixy je burro.

⁷ Mic'amy ajcxy mija'ty je burro ma Jesús yajpaady. Je Jesús ydiscípulos ajcxy jübe'ñ je burro ajcxy miid yjocxhuit, chi Jesús yaj'iñay je burro. ⁸ Mayjäy ajcxy ooy yëby yhuit tügujc ma Jesús anajty ñaxa'ñ, e jacjadyii jäy pujxy ajcxy quipy'aacx, e pidaaccixy tügujc.

⁹ Je mayjäy huidibi anajty ajcxy nicxp jayijp etz axam ma Jesús, chi ajcxy ytiigiycapxp mic, yminaangixy:

—¡Hosana! ¡Gloria a Dios, ooy ycömáyity Dios! Huen capxpaady y'idipy jada yëydijc huidibi mimb miid yi nHuindzin Dios yxii etz ymic'ajt. ¹⁰ Huen capxpaady y'idipy je ané'min huidibi jada Jesús yajtzondacp cham. Jada je' je ané'min huidibi nmij'ap nmijteedy David anajty ymiid. Hosana, huen je tzajpjoty tzinaayb ajcxy iibaatcixy capxpaatcixy jada mij'ane'mbi.

¹¹ E jadu'ñyi Jesús ycajptigiyc jim Jerusalén, e ytiigiyc tigoty ma Dios ytijc. Co huindícxatay tüg'óciy tijaty jiiby tzajtigoty, chi chooñ jiiby, e ñicxy jim ma je cajp huidibi yxii Betania. Chi Jesús je majmetz ydiscípulos ajcxy miidnicxy.

Jesús capxpocy je higueri ca'pi anajty ytiim

¹² Je com jabom co ajcxy chooñ jim Betania, chi Jesús yuböccooti. ¹³ Chi Jesús ijxpaty jiguëgy tüg higueri ooy anajty yco'aayity. Chi Jesús ñicxy ma je higueri yajpaady, ixa'ñ pen ymiid ytiim. Co Jesús ymech ma je higueri, chi

ijxy co je higueri ca' anajty ytiim miidity, jëyi miidity anajty y'aay, com ca' anajty ni tiempity mina higo ytiim'aty.

¹⁴ Chi Jesús migapxy je higueri nimay:

—Jadu'n nej tiempo yjacnicxni, ni pin cajacpaadipy higo tiim ma miich.

Chi Jesús ydiscipulos ajcxy midoy nej Jesús nimay je higueri.

Jesús quejxidzimday ajuybi adoocpi ma Dios ytijc

¹⁵ Co ajcxy oy yjady jim Jerusalén, co Jesús ytigiy jadüg'oc jiiby ma Dios ytijc, chi Jesús yajpidzimday je ajuybi adoocpi ajcxy jiiby tzajptigoty. Chi Jesús tijhuimbij-tay je mesa ajcxy me je meeñ yajhuäcxpi ytuñ ajcxy. Nañ jadu'n tijhuimbijty je jäy ajcxy iñaybejt huidibi muuxy toocp. ¹⁶ Jesús ca' anajty tzocy co pinjaty midigihuiipy juydoogy ma Dios ytijc. ¹⁷ Jesús yaj'ixpijcpy anajty je mayjäy, e yminañ:

—Ma Dios y'ayuc necy Dios jadu'n yminañ: “hich ndijc hue' je' tzajpcapxcapxtac ma tüg'óciy jäy ajcxy chooñ ma nidüg'óciy naax cajn ymiingixy Dios ojadajtp”, per miich ajcxy hue' yi' mhua'ñ meetzpitijc.

¹⁸ Co ajcxy je teedy mijtungmiidpi etz je escribas nejhuiiy nej anajty Jesús ti y'idích jiiby ma Dios ytijc, chi ajcxy ooy ijxtaaygixy nej ajcxy jëb yaj'ögipy Jesús. Per ca' ajcxy yhuinma'ñybaady mic'amy nej yaj'ögipy, tzigiiyb ajcxy miid je mayjäy com je mayjäy ooy tzachjihuiy huinmay jadu'n nej Jesús yaj'ixpijcgixy. ¹⁹ Co oycoodziinyñi, chi Jesús ycajppidzimy.

Je higueri ytiitzni

²⁰ Je com jabom Jesús miid ydiscipulos ajcxy najxp anajty tim jopyñi ma je higueri anajty ytinäy. E je higueri ti anajty ytiitztay mabaad ytictz. ²¹ Huin'it Pedro

jäymejtzcooty nej Jesús nimay je higueri, chi Pedro Jesús nñmay:

—Huindzin, ix jada higueri huídibi ixiy mgapxpojç, ti yi' ytích.

²² Chi Jesús Pedro nñmay:

—Mibic yi Dios. ²³ Janch ñich miich ajcxy nímäy, co ixypy pín mgapxy jada huíngonbi cop, e nímäy ixypy: “Miich cop píðig, e ñicx cidäg mejyjoty”, pen ca' ti mijotmetzcüy, e mibicy co jadaanip nej yi' ti ane'my je cop, chi jadu'n ytuníyib yjadíyib. ²⁴ Paady ñich miich ajcxy nímäy co tüg'óciy tijaty miich ajcxy mbijctzooyb ma Dios, chi Dios xymóhuipy ajcxy huídibi ti mbijctzoogixy. Pen janch miich ajcxy mibicy co Dios ti xymooygixy ajcxy je huídibi ti mbijctzooyb. ²⁵ Co miich ajcxy mgapxtaaccixy, pen ca' oy m'ity ajcxy miid tüg jäy, huinméxcix yi mmízip tím jayíjp, jigix jébi Dios Teedy huídib jiiby tza-jpjoty xyhuinmeecxíp miich ajcxy ma ti mdundígooygixy. ²⁶ Pen ca' miich ajcxy mhuinmecxy yi mmízip huídibi ti xymídundígooygixy, ca' miich ajcxy xyhuinmecxa'ñ Dios Teedy huídibi yajpatp tza-jpjoty.

Jesús je' ycötújcín

²⁷⁻²⁸ Je huin'it tiempo Jesús miid je' ydiscípulos ajcxy yhuimbijty jim Jerusalén. E co Jesús anajty yhuídity tzajtigoty, chi nijéjity huindzindíjc huídibi nigohuajç'ajtp anajty je teedytíjc etz escribas ajcxy huídibi nijayduutpi Dios ñecy, nimíñ ajcxy Jesús, e ymíñañ ajcxy:

—¿Pín cötújcín ti xymöy huídibi ti mduñ ya tzajtigoty?
¿Ma cötújcín ti mbaady co jéb m'ane'my ya tzajtigoty?

²⁹⁻³⁰ Chi Jesús ymíñañ:

—Ñich miich ajcxy nañ jadu'n nyaj'amidohuamyb tüg ayuc. E pen mni'adzooyb ajcxy, huin'it ajcxy nyajnimáhuipy ma ñich ti nbaady yi mic'ajt etz yi cötújcín,

co jadu'n nduñich jiiby tigoty ma Dios ytijc. ¿Pin yajniñbicy Juan, je Bautista, co huen jáy yajniñbety? ¿Dios, o naax-huiñyjäy? Adzoogich ajcxy.

³¹ Chi ajcxy ytigiñy huinmay'ahuidijtpi, ñayñimáayigixy miñ xyipy:

—Pen minaanim co Dios tzajpjtopy ti yajniñbicy Juan, chi Jesús xyñimáayimipy: “¿Nej co ca' miich ajcxy miñbicy Juan y'ayuc?” ³² Nañ ni ca' jëbi ñich ajt nminaanim co jáy ajcxy ti quejxy Juan.

Com chigiñyb anajty jáy com ñejhuiyb anajty ajcxy co Juan je Bautista Dios anajty ytiy'ajt ymiid. ³³ Chi ajcxy Jesús nimay:

—Ca' ñich ajcxy nejhuiy pin ti yajniñbicy Juan.

Chi Jesús ymiñañ:

—Ñich nañ jadu'n ca' nnigapxa'ñich pin ti xycötu-jcmöyich co jëb nduñich huidibi ndumyibich.

12

Je naymidúniptijc jibicjäybi ajcxy y'ijxpejt

¹ Je huin'it xii Jesús jacmigapxy je mayjäy miid jihuimbit ayuc, ymiñañ:

—Ji yajpaady tüg yëydijc huidibi camuuxy ti cojy ma ycam, e ti co'aguemy je camuuxy cam, e yaj'oyiñy tügi tang ma huinmicxa'ñ je camuuxy. Nañ jadu'n je yëydijc tüg poch yajpidigy ma ycamuuxy yaj'ixihua'ñ co cuent'aty. Co anajty ti ni'ixidäy ti a'ixidäy, chi ycamuuxy cam yejcy ajuyducy ma nijëjity tumbidijc. Chi chooñ viaje tumbi jigüegy it. ² Je huin'it tiempo co yhuaad'ajtni je cosechi, chi je cogam quejxy tüg ytumbi jim ma je' ycam yajpaady, co hueen je tumbidijc yéjccixy je cosechi, jadu'n nej anajty ti ycapxytuñ miid je' ajcxy. ³ Chi je cam tumbidijc ajcxy majch je cogam yquexyöyp, chi huinhuo-jpy jijphuoopy ajcxy. Chi ajcxy quejxhuimbijty jadu'ñyi, ni

ti ajcxy camoy. ⁴ Chi je cogam quejxy jadüg ytumbi ma je ycam yajpaady. Chi tumbidijc ajcxy tzaagäch je mimetzpi quexyöyp etz yajtzachiy ajcxy ma ycohuajc, chi ajcxy ooy oiy oyñinej. ⁵ Chi je cogam jacquejxy jadüg ytumbi e ajcxy tumbidijc yaj'o'cy je midugüigpi quexyöpy. Chi je cogam jac tim quejxy jadyii ytumbi. Chi je tumbidijc ajcxy je cogam ytumbi huinhuojpi jįjphuojpi nijějity, e nijějity ajcxy yaj'o'cy.

⁶ Je cogam ymiid anajty tügpajc ymang huidibi anajty ooy tzocy jįhuiy. Je' oy quejxcogixiy ma je ycam yajpaady. Je cogam huinmay jadu'n co je tumbidijc ajcxy yajmij'adiiyb je' ymang. ⁷ Chi je tumbidijc ajcxy ñayñimaayi miñ xyipy: “Jada yěydijc je cogam jada ymang huidibi jě'adaanip je yteedy ypidägy. Tzoc yaj'ó'cim, e jadu'n je cam njě'ájtım.” ⁸ E jadu'n ajcxy majch je cogam ymang yaj'ögy ajcxy. Chi ajcxy yajpidzimy camjoty, e jįbijptacy agajjıxcı'py.

⁹ Co Jesús jadu'n miydactay je jįhuimit ayuc, chi yminañ:

—¿Ti ytunamyb je cogam miid je tumbidijc ajcxy? Hue' min ci'm ma je' ycam, e yaj'öctähuiipy je tumbidijc ajcxy huidibi tundigoy. E yegıpy pijctzoy je' ycam miid huingbi jäy ajcxy.

¹⁰ ¿Nej ca'ni miich ajcxy mgapxy yi Dios ñecy ma jadu'n yminañ?

Je yěydijc huidibi je jäy ajcxy ca' anajty tzocy, Dios ti pidägy mij'ane'mbi. Tim jadu'n nipaady nej tzaa oyjatypi huidibi je pojtzpidijc ca' ajcxy yajtuna'ñ, e je' oy ti yhui'mni ma anajty yjaccopıcyıty.

¹¹ Jada tung je Huindzin Dios ti tuñ, e ooy oy n'įxim njäygıdaacım.

¹² E huin'it je judıojäy ajcxy ytungmiidpi ooy jamadzaañ anajty Jesús, com ñejhuiyb anajty ajcxy co Jesús

ñigapxyii yi' ajcxy. Com tzigiiyb anajty ajcxy miid je mayjäy, chi ajcxy tim huinyöyducy, chi ñícxcixni.

Yajnidiiygixy pen jëbi cogüéjtin yajyecy o pen ca'

¹³ Jac'axam je judíojäy ajcxy ytungmiidpi quejxy ajcxy ma Jesús yajpaady mejtzpicy ixpicytjic. Tügpcy anajty ñaygomájtzigixy miid yi fariseos ajcxy, etz jadügpicy ma je rey Herodes. Hue' anajty ajcxy huinma'ñ ixtaayb nej ajcxy ocxihuipy Jesús. ¹⁴ Jada mejtzpicypi ixpicytjic ñícxy ajcxy ma Jesús, e yminañ ajcxy:

—Huindzin, iich ajcxy nejhuuiyb co myaj'ixpijcy je tiy'ajt, ca' jäy mdzigiy, com ca' huin'ixxpety myaj'ixpicy. Tú'ciy miich mduñ miid mic jäy, miid comeeñjäy, etz miid ayoob jäy. Tudägy jäy ajcxy myaj'ixpicy jadu'n nej huaad ajcxy cuychinaaygixy Dios ytiy'ajt. Nejhuühuaamybich ajcxy nej miich yaj'ixpijcpy je mayjäy. ¿Nej tundigooyim miid yi Dios ycötújcin co nmigüéjtim César, je romano jäy mij'ane'mbi, o ca'ji? ¿Nej jëb nmigüéjtim, o ca'ji?

¹⁵ Per Jesús ñejhuuiyb anajty ajcxy yjibic-huinma'ñ, e chi ajcxy nimay:

—¿Na'amy co miich ajcxy xyjot'ixy xy-huinma'ñ'ixyich? Yajmiingix tüg meeñ jigix n'oc'ixipyich.

¹⁶ Chi ajcxy mimiiñ tüg meeñ e co Jesús ijxy je meeñ, chi yminañ:

—¿Pin y'ahuanax etz pin yxiijtp ma jada meeñ?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Hue' yi' César.

¹⁷ Chi Jesús yminañ:

—Mo' je César huidibi yi' yjë'ajtpy, e mo' Dios huidibi Dios yjë'ajtpy.

Chi ajcxy ooy jihuüy huinmay jadu'n nej anajty Jesús ti y'adzooy.

Yajnidiiygixy pen je tiĩbi öccixy jugypigipy jadüg'oc

¹⁸ Je huin'it tiempo nijëjity saduceos ajcxy ymiñ ma Jesús. Yi saduceos ajcxy ymínaangixy co ca' pin yjugypiga'ñ tiĩbi y'o'ccixy. ¹⁹ Chi je saduceos ajcxy Jesús nimay:

—Huindzin, Moisés jayhui'my je cötújcín co tüg yëydijc y'ögy, e co'ögy yhui'my je ytöxyjic e ca'ni ytöxyjic ung'ixy. Pues copicy je co'ögy ytöxyjäy ypigipy miid ña'y y'uch yëydijcpi jigix jëbi je töxyjäy y'ung'ixipy huidibi hui'míhuip jadu'n nej codijc cobidägy ma je yteedy y'ajch ypidägy. ²⁰ Pues jim ma tüg cajp anajty chinäy huixtujc yëydijc tüg que'x. Je ungoob ypijcy, e chi ix'o'cy ytöxyjic, e ca' ni tüg y'ung yajhui'my. ²¹ Je mimetzpi yëydijc ypijcy miid je co'ögytöxyjäy, e nañ jadu'n ix'o'cy ytöxyjic e ca' ni tüg ung yajhui'my. E nañ jadu'n je midugiigpi miid ypijcy je töxyjäy, e nañ jadu'n ix'o'cy je ytöxyjic, e ca' ni tüg y'ung yajhui'my. ²² E jadu'n oytuñyii yjadyii miid je töxyjäy co ti anajty miiddzinay'abidzimdäy je nihuixtujcpi yëydijc tüg que'xpi. E je nihuixtujcpi ix'o'cy ajcxy je töxyjäy, e ca' ni tüg y'ung ajcxy yajhui'my. E chi je töxyjäy oy y'öcni. ²³ E co anajty xii tiempo paaty, co anajty Dios yajjugypicy yi tiĩbi ajcxy y'ögy, ¿huidibi jada' ajcxy niducti je yëydijc töxyjic'adaanip je töxyjäy? Com ti ajcxy jadu'n nihuixtujcpi miid tzínay'abidzimgixy.

²⁴ Chi Jesús je saduceos ajcxy nimay:

—Miich ajcxy ca' mhujnhuüy je tiy'ajt, com ca' mhujnhuüygyx Dios y'ayuc ytiy'ajt, e com ni ca' mnejhuüygyx je mic'ajt huidibi Dios ymiid. ²⁵ Pues co anajty yjugypíccixy je jäy tiĩbi y'ó'ccixy, chi ca' ajcxy ypiğa'ñ, e nañ jadu'n ni ca' ajcxy ñaymöhuüy y'ung huen

píjccixy. Hue' ajcxy yjugy'adaangixy chinähuaangixy jiby tzajpjoty, tim jadu'n nej je ángel ajcxy chinaaygixy yjugy'ájtixy. ²⁶ Per je tiy'ajt co jäy ajcxy tiibi y'o'ccixy yjugypigaangixy, ¿nej ca'ni mgapxyni Moisés ytiy'ajt ma anajty Dios ymigaaxyii co je aay ujtz anajty chachtoy? Chi yminañ: “Íich je' je Dios huidib Abraham, Isaac etz Jacob yDios'ajtpy.” ²⁷ Com yi Dios ca' yi' yDios'aty ma yi öcpi ajcxy huidibi y'alma ti ycixy ti ytigoy. Yi Dios Dios'ajtp yi' ma yi juugypí ajcxy. Paady miich ajcxy ooy mij mdundigooygixy co ca' mhuinjihuiygixy Dios ytiy'ajt.

Je ané'min huidibi ooy nigi ycopícyity

²⁸ Nañ jadu'n je huin'it tiempo nimiiñ Jesús tüg escriba. E yi' anajty y'amido'ijtpy co Jesús adzooy je jäy huidibi ca' mibicy co yi öcpi yjugypigipy ajcxy jadüg'oc. Jada escriba ñejhuiyb co Jesús ooy oy ti y'adzooy je saduceos ajcxy, paady yi' Jesús amidooyi:

—¿Huidibi je' Dios y'ané'min jacmijpi?

²⁹ Chi Jesús y'adzooy:

—Yi Dios ycötújcín huidibi jaccopícyip, yi' je' huidibi minamb: “Midoogix Israel jäy, je Huindzin Dios huidibi nDios'ájtím, yi' je' ajt nHuindzin Dios tügpajcpi. ³⁰ Tzoc jihui' etz yajmij'at mHuindzin Dios miid tüg'óciy m'aa mjot etz miid tüg'óciy m'alma, etz miid tüg'óciy mhuinma'ñ, etz miid tüg'óciy mmic'ajt.” Jada je' je jaccopícyip ané'min. ³¹ Je mimetzpi Dios ycötújcín jahueengi tú'ciy ñaybadyii miid je jayijpi, yi' huidibi jadu'n minamb: “Tzojccix jihuiygix yi' mmigügtjic tim jadu'n nej mnaychogyii mnayjihuiyii ci'm.” Jada metz Dios ycötújcín jaccopícy jacmic'ajt miid ca'ydi jac huidibi cötújcín.

³² Chi je escriba yminañ:

—Ooy oy ti m'adzooy. Janch tiy'ajt jadu'n nej miich mina'ñ, co ji yajpaady tügpajcpi Dios, e ca' ji jadüg Dios mic'ajt miidpi. ³³ E janch tiy'ajt co copicy nmijpidaacim nyajmij'ájtım Dios cixyjot huinijot miid tüg'óciy ajt nhuinma'ñ, miid tüg'óciy ajt n'alma, etz miid tüg'óciy ajt nmic'ajt. E copicy ndzójcım njihuiiyım nmigügtijc tim jadu'n nej naychójcım nayjihuiiyım ci'm. Jactzoobap jada ca'ydi co tüg'óciy yi huindzigi'ñ huidibi anajty yajno'cpi miid Dios ycixpi.

³⁴ Co Jesús ijxy jadu'n nej je escriba tiydudägy anajty ti y'adzoyii, chi yminañ:

—Jahuenjaty miich mmibíjcın ytıgoy'ityñi jaydëb mdigihuiipy ma Dios y'ane'my.

Co Jesús anajty jadu'n ti y'adzooy je escriba, chi ca' jac pin ti ayuc yjacyaj'amidoohui.

¿Pin je' y'ung je Cristo?

³⁵ Jesús yaj'ixpijcpy anajty je mayjäy jıiby ma Dios ytıjc, e yminañ:

—¿Na'amy co yi escribas ajcxy yminaangixy co Cristo hue' je' David y'ap y'oc? ³⁶ Com je Espíritu Santo ymoy David jada ayuc huidibi jaybety ma je Salmo necy ma jadu'n yminañ:

Yi Huindzin Dios nimay iich nHuindzin: “İña' ya a'oy'amy ma iich nmıjc, ixti cooni anajty miich mmıdzip ti nmımadactäyich, jadu'n nıpaadıpy nej jıhuıy ti nbıdägyich miich mmıdzip jadu'n nej tüg tinaybejt.”

³⁷ ¿Per nej co yjadu'nıty co jäy ajcxy yminaangixy co je Cristo David je' y'ap y'oc? ¿E David ci'm yminañ co je Cristo yi' yHuindzin'ajtpy?

Jotcujc anajty je mayjäy amıdoo'ıjti Jesús y'ayuc.

Jesús ca'p jäygidaci leyhuindzin ajcxy yhuinma'ñ

³⁸ Jesús yaj'ixpijcpy anajty je mayjáy, e ymínañ:

—Naycuend'ájtigix miid yi escribas ajcxy. Com yi escribas ajcxy ooy jotcuyc co nayxójxigixy miid yhuít oyjatypi yoñjatypi. Ooy ajcxy tzocy co yajcapxpócxixipy huindzigi'n'amy mayjáyduum. ³⁹ Yi escribas ooy ajcxy tzójccixy yi cödumbi ññaybejt ma je naymujctac, etz ooy ajcxy tzójccixy ññaybejt ma yi cömaybi jáy ññay ma jáy ajcxy yxiiduñ. ⁴⁰ Yi escribas ajcxy yajcijxtaayipy yi co'ögy ytóxyjáy ypidágy miid ajcxy y'adzójcin. Yi' ajcxy ooy túngixy jecy tzajpcapxycapxií jigix ajcxy capxpaady idipy. Dios nígi tzaachytunipy yi escribas ajcxy miid ypocy ycixpi, ca'ydi jac ni pin.

*Je ayoo*b*i tóxyjáy y'ofrendi*

⁴¹ Tüg xii anajty Jesús ññay jii by tigoty ma Dios ytijc. ññayb anajty ma je limosna caja huinduu. Jesús yhuindiicxyp anajty je jáy ajcxy huídibi meen pidaaccixp ma je ofrenda caja. E maycomeeñyjáy ooy ymeen pidaaccixy janch may. ⁴² Tim huin'ítiy yja'ty tüg co'ögy tóxyjáy janch ayoo*b* pidacy metz pi'c meeñyhuäcxy, huídibi ca' ooy choobaady. ⁴³ Chi Jesús huoomujcy je' ydiscípulos, e nimay ajcxy:

—Janch tiy'ajt jadu'n nimaaygixy co jada co'ögy ytóxyjáy ayoo*b* jac'anaxy jada ti pidágy ofrenda, ca'ydi jac ni pin. ⁴⁴ Tüg'óciy comeeñydijc ajcxy ypidacpy ma y'ofrenda yi meen huídibi yajconajxyp. Jadayaabi co'ögytóxyjáy ti pidacy tüg'óciy huídibi anajty ymiid, je meen tüg'óciy huídibi anajty ññgayamy yi' ymooyb Dios.

Jesús ymínañ co Dios ytijc yhuindigooyipy

13

¹ Co Jesús ypidzimy ma Dios ytijc, chi nidügti ydiscípulos ññimayi:

—Huindzin, ix jada maychaa mijjatypi etz jada maybi tijc ooy y'oy'oydúñity.

² Per Jesús y'adzooy, yminañ:

—Huindicx miich ajcxy jada maybi mijjaty ytijc. Minip tiempo mina tüg'óciy jada tijc nicxy yhui'my taj xit, ca' ma tzaa macxy. Huindigoydähuip tüg'óciy.

Je tiy'ajt ma ca'ni naaxhuiñybi ycixa'ñi ytigoya'ñi

³ Jesús miid ydiscípulos ajcxy ñicxy ma je cop huidibi xiijip Olivos. Jim ajcxy co'ijxnaxy je Dios ytijc. ñaayb anajty Jesús jim copcíxy co Pedro, Jacob, Juan etz Andrés ameech migapxy Jesús, yminaangixy:

⁴ —Tun may'ajt ich ajcxy yajnimaayg mina jada ytuna'ñyii yjada'ñyii co huindigoydähuip Jerusalén cajp. ¿Ti ijxpejt'adam co anajty jadyaabi jadu'n ytuna'ñyii yjada'ñyii?

⁵ Chi Jesús y'adzooy ajcxy je' ydiscípulos yminañ:

—Ix pinjaty xyhuin'ingixy. ⁶ Ooy jäy may ymiinañ miid ich nxii. Naydijáangixy co je' ajcxy je' je Cristo, ymina'na'ñ ajcxy: “Ich je' je Cristo.” E ooy jäy may huin'inaangixy.

⁷ Co miich ajcxy ayuc mmidohuipy co jäy chachchip-túngixy xii ya, ca' mdzigíygixip, com ooy ycopícyity co jada jadu'n jayijp ytuníyb yjadíyb. Ca' nan hue'je' anajty tim cijxp tim tigooyb je xii je tiempo. ⁸ Nayñibidígíib tüg naax cajp miid huingbi naax cajp, e gobierno miid huingbi gobierno. E minipy mic ujx canaag'it etz mij yuu mijpa'm xii ya. E jäy ajcxy ooy yhuáipy yjihuíhuipy ycanaymijotcujc'ájtigixipy. Jada tzaachypi ayo'n tzon-dacni yi' anajty.

⁹ Chi Jesús yjacminañ:

—Nayguend'ájtigix miich ajcxy, com yi mmidzip ajcxy xymájtzcixip, e xyciýéjccixip ma tungmiidpidijc, e xychachytúngixip xyhuójpcixip ma yi judfojáy ñaymujctac ajcxy. Xyajníxcixip mach ma rey etz ma gobernador ajcxy yhuinduu miid iich ycixpi com miich ajcxy xymibicyich. E miich ajcxy tiy'ajt myegipy miid iich ycixpi, ixti ma rey ajcxy etz ma gobernador ajcxy yhuinduu. ¹⁰ Ca' anajty xii tiempo paady mina ycixa'ñ naaxhuiñybi, chi ajcxy capxhuácxtähuiipy iich n'ayuc huindu'myb ñaaxhuiñ ma tüg'óciy naax cajp. ¹¹ Co jáy ajcxy xyajnícxip mach ma codungdijc co xtytydúngixipy, chi ca' ni nej mjot'adiyb, ni ca' mhuinmayipy nej m'adzóogixipy. Mgápxcixipy je ayuc huídibi Dios xymóoygixipy, com je ayuc huídibi mgápxcixip, ca' nan miich je' anajty ajcxy m'ayuc. Hue' je' je Espíritu Santo xymóoygixipy capxy ayuc. ¹² Yéydijc ajcxy yciyegamyb ma tungmiidpi yci'm y'uch ajcxy co huen yaj'ögyii. E nañ jadu'n je ungedeedy yciyegamy yci'm y'ung ajcxy ma tungmiidpi. Nañ jadu'n yi' y'ung ajcxy ciyegipy yci'mdeedy co huen yaj'ögyii. ¹³ May naaxhuiñjáy ca' xychogipy xyjihuihuipy miich ajcxy miid iich ycixpi. Pen miich ajcxy mmictinaayb ma mmibíjcin, ypaadip miich ajcxy m'alma nidzoocin.

¹⁴ Chi Jesús yjacminañ:

—Co anajty m'íjxcixy je huídibi Daniel ñimiydac jecy'ajty, co pinjaty jibic-huinma'ñ tumb ma ca' ypadyii ma Dios ytijc, huídibi ooy ycodzigijty. Miich ajcxy huídibi tzinaayb jim Judea, co jadu'n m'íjxcixipy, chi nicx mgueectzooccix ma tungop. ¹⁵ Yi jáy ajcxy huídibi yajpatp ma ytijcnicxy ca' ñícxity tigoty ma ytijc. E ni ti jiihy cayajpidzimipy. ¹⁶ Yi jáy ajcxy huídibi yajpatp camjoty, ca' ajcxy nihuimbidipy je' yjocxy huit huídibi

ymiid. ¹⁷ Huin'it xii huin'it tiempo ayo'n pada'ñ je töxyjäy huidibi anajty ti y'ungtzimigy, e nañ jadu'n yi' ajcxy huidib miid y'ung ma'xung yajtzitzp. ¹⁸ May'ajt ajcxy mbijctzoohuipy ma Dios, co jada jadu'mbi ayo'n ca' ytuniyb yjadiyb ma anajty ytiich tiémpity. ¹⁹ Yi jadu'mbi xii tiempo jäy ajcxy ayo'n tzaachypí minaxipy yajnaxipy. Ni caminaaxii jäy jadu'n tzaachypí mijcajee ti minaxy ti yajnaxy maabi Dios cojy naaxhuiñybi oga'n, ixti chambaad. E caminaaxii jadüg'oc ycajadiyb jadu'n. ²⁰ Pen ca' Dios capx'aduga'ñ yijiibi ayo'n xii ayo'n tiempo, ca' ni pin chögipy. Per Dios ycapx'adugamyb yijiibi ayo'n tiempo miid je mibijcpidijc ycixpi huidibi Dios ti huin'ixy. ²¹ Co yi jadu'mbi xii tiempo anajty ymiin, ca' mmibigipy, pen ji pinjaty xyñimaaygixy: “Ijxcix, cha yajpaady je Cristo”, o “jim'amy yajpaady je Cristo.” Ca' mmibijccixipy jäy y'ayuc. ²² Minip jäy ajcxy huidibi ñayyajnaaxanigixy nej Cristo, e ymináangixipy co capxhuäcxy ajcxy Dios y'ayuc, e ca' yjánchity. Ytunipy ajcxy mij huinma'ñ etz mijpi ijxpejt, ixti jahuin'iina'ñ je mayjäy ajcxy huidibi Dios ti yhuin'ixy. ²³ Nayquend'ájtigix miid yi jadu'mbi jäy ajcxy, com jayijp iich miich ajcxy yi' ti nyajmiidmiydägy.

Nejjada' je Dios y'ung yminiipy jadüg'oc

²⁴ Chi Jesús yjacmínañ:

—Co anajty yi jadu'mbi ayo'n tiempo ti ñaxy, ycoodzhua'ñ etz je po' ca' y'ana'ñ. ²⁵ Maymadza' ycahuip, e nañ yücxiip huidijaty mic'ajt miid tzajppoty. ²⁶ Je huin'it xii je huin'it tiempo co jadu'n anajty ytunyii yjadyii, huin'it ajcxy m'ixipy, iich je jäy huidibi tsoon tzajppoty, co iich anajty nmiinich jocjoty miid tüg'óciy nmic'ajt n'oy'ajtich. ²⁷ Co jadu'n anajty nmiinich, chi mic'amy nguexipyich iich n'ángeles ajcxy ma xii

ypidzimy, ma xii ycidägy, ma jiiimboj ypidzimy etz ma tichpoj ypidzimy. N'ángeles ajcxy yajmuga'n tüg'óciy iich njäy, huidibi ti nhuin'ixyich, xim yam ma ajcxy yajpaady ya naaxhuiñ, etz jiiby tzajpjoty.

²⁸ Chi Jesús yjacminañ:

—Jëb miich ajcxy tiy'ajt mbigipy ma yi higueri jadu'n nej je xii je tiempo mimb cidaacni. Co je higueri jadüg'oc ñihuamiy, chi miich ajcxy mnejhuüy co ti yhuingoni mina ypottigüyñi. ²⁹ Nañ tim jadu'n co m'ixipy tuniyyb yjadüyb tüg'óciy ijxpejt nej ti nnimaaygixy, chi mnejhuühuip co ti yhuingoni je tiempo mina nhuimbidiyich jadüg'oc ya naaxhuiñybi. ³⁰ Janch iich miich ajcxy nimäy co jada huidibi ti nnimiydacyich tuniib jadiib ca'ni anajty y'óctay je jäy ajcxy huidibi jacjugy'ajtp jadachambi xii jadachambi tiempo. ³¹ Je tzajp etz je naaxhuiñybi cixipy tigoyipy. Ich n'ayuc huidibi ngapxyich, ca' ycixipy ytigoyipy ni caminaxii. ³² Ca' ni pin nejhuüy je xii je tiempo mina ytuna'ñyii yjada'ñyii jadu'n nej ti iich miich ajcxy nnimaaygixy. Ni je ángeles ajcxy jiiby tzajpjoty ca' nejhuüygixy, nañ ni iich, Dios y'ung', ca' nejhuüyich. Jëyi Dios Teedy tügpajc nejhuüy.

³³ Ni'ixi' ahuijxcix. Mibijctzoogix Dios jabom jabom, com ca' mnejhuüygixy mina anajty ytuna'ñyii yjada'ñyii yi huidibi ti nyajnimaaaygixy. ³⁴ Yi xii yi tiempo huidibi minip jadu'n nipaady nej tüg comeeñyjäy huidibi ñicxa'ñ ma tüg it lugar huidibi jigüegy yajpatp. Jayijp ca'ni anajty choon, chi yajnibijcy je ytumbi ajcxy nidüg nidüg je' ytung. E nimay je' ytumbi huidibi cuend'ajtp je tijc'aguu co huen ni'ixi' y'idipy ma tijc'aguu. ³⁵ Ni'ixi' m'idipy miich ajcxy. Com ca' mnejhuüygixy mina je codijc yhuimbida'ñ ma ytijc, pen namgodziy, o mij coodz, o moñi, o ma anajty ti yximiiyñi. ³⁶ Ca' jécyity co yjadipy timetiini,

e xyajyöybéjtcixipy anajty mdzachmaagixy. ³⁷ Yi huidibi ñich miich ajcxy ti nyajnimaaagixy, nañ jadu'n nimäyich tüg'óciy jäy co huen ajcxy nidüg'óciy ahuíjxcixip ni'ixi' je xii je tiempo mina nhuimbidipich jadüg'oc ya naaxhuiñ.

14

Xicmujccixy capxmujccixy co Jesús madzaangixy

¹ Tigoy'ijtni anajty mejtz xii co judíojäy ajcxy nixiiduna'ñ je pascua xii, mina ajcxy tzajcaagy cay huidibi ca' levadura miidity. Je judío teedy ajcxy huidibi jacmijtungmiid etz je escribas ajcxy huinma'ñ'ixtaagixy nej jëb ameech májtzcxixipy Jesús, e yaj'ögaangixy, ca'ydi je mayjäy nejhuüy. ² Chi ajcxy ñayñimayi miñ xyipy:

—Ca' y'óyity co nmájtzim Jesús xiioty. Com ca' yjécyity co je mayjäy yjotmátcottáhuipy, e ytigíhuip huambi jihuüyb ajcxy.

Tüg töxyjäy pidacy aceite ma Jesús ycohuajc

³ E Jesús jim anajty yajpaady jim Betania. Hue' Jesús anajty yajpaady ma Simón ytijc, je Simón huidibi anajty ymiid nibüdz pa'm. Jesús ññaayb anajty ma caydac co ymiñ tüg töxyjäy miid tüg tzaadüdz quiig ujtz miid perfume huidibi ooy oy yxuugy. Jada perfume ooy anajty chóohuity. Chi je töxyjäy yaj'ahuäch je quiig, e yajcöyogiy Jesús je perfume huidibi ooy oy yxuugy. ⁴ E nijéjity jäy ajcxy huidibi anajty jim, ca' anajty ajcxy yjotcújcity miid huidibi je töxyjäy ti tuñ, e ñayñimayi ajcxy miñ xyipy:

—¿Nej jada co ocyaj'ayooni yi perfume huidibi ooy oy yxuugy? ⁵ Jac'oy co ixipy yajtoogy yi perfume tugiig migo'px peexy, jigix yajpubedipy ayoohtijc.

E ca' jadu'n ajcxy tím jäygídacy nej je töxyjäy ytuuñ miid Jesús, chi ix'ojy ajcxy je töxyjäy ayooob.

⁶ Chi Jesús ymiñañ:

—Ixmajtzcix jada töxyjäy. ¿Nej co m'amayiiygixy? Yi huidibi ti tuñ miid iich, ooy yi' y'óyity. ⁷ Je ayoohtijc ca' ytigoy'idipy ma miich ajcxy nimina. Huen huidibi xii huen huidibi tiempo jëb mbubedip ajcxy ayoohtijc. Per iich ca' n'ida'ñich ya jecy miid miich ajcxy. ⁸ Jada töxyjäy ti tuñ miid iich jadu'n nej ti ymadägy. Yi' ti pidägy ma iich nninix perfume huidibi ooy oy yxuugy. Yi' jip'ijxpy mina naaxtigihua'ñich. ⁹ Janch iich miich ajcxy nimaaygixy co huen yma'ámyity ya naaxhuiñ ma anajty yaj'ihuäcxy yajcapxhuäcxy jada ayuc jada tiy'ajt huidibi nidzoocin miid, yajnimiydägipy huidi jada töxyjäy ti tuñ, jigix capxpaady y'idipy.

Judas cïyecy yi Jesús ma ymidzip

¹⁰ Huin'it tiempo je Judas Iscariote, nidüg je nima-jmetzpi huidibi Jesús anajty ti huin'ixy, oy miid ñay-gapxyii je teedy mijtungmiidpi nej jëb cïyeycy Jesús ma yi teedy ajcxy. ¹¹ Co je teedy mijtungmiidpi ajcxy jadu'n midoy, co je Judas cïyega'ñ Jesús ma yi' ajcxy, chi ajcxy ooy yjotcugiiy. Chi ajcxy Judas meeñ yajhuinhuaniiy. Chi Judas yhuinma'ñ'ixtay nej jëb occïyecy Jesús ma yi' ajcxy.

Co Jesús y'adzu'ajty pascua xiijoty

¹² Chi paty je mij xii mina je xii'ajtpidijc tzajcaagy cay huidibi ca'p levadura miidity, e yaj'öccixy je cöbixy huidibi ajcxy yajhuindzigiiyb anajty Dios. Chi ydiscipulos ajcxy y'amidooy Jesús:

—¿Ma'amy mdzocy co ni'ixiiyim je pascua xii adzu'ajtin?

¹³ Chi Jesús quejxy metz ydiscipulos ajcxy cajpjoty, chi nimay:

—Jim miid mnaybadiyb tüg yëydijc huidibi nii tzimnicxp ma tüg majt. Miich ajcxy mbanicxiyb

je yëydijc. ¹⁴ Mbanícxipy ajcxy je yëydijc, ixti coon mbajádipy ma ytijc. E miich ajcxy mñimáhuipy je codijc: “Je Huindzin Jesús ñejhuihuam ma miich miidty tüg cuarto ma je Huindzin Jesús miid ydiscípulos ajcxy jëb caaygixy yi pascua xii adzu'ájtín.” ¹⁵ Je codijc ci'm xyajni'ixiiygixyip tüg cuarto mijpi ma je mimetz piso huídibi ti yajni'ixiy. Ma yijimbi cuarto miich ajcxy mni'ixihuiipy yi pascua xii adzu'ájtín.

¹⁶ Chi je metz Jesús ydiscípulos ajcxy tüyöychooñ. Co ajcxy yja'ty cajpjoty, chi ajcxy paty je cuarto, tim jadu'n nej Jesús jayijp yminañ. E jim ajcxy ni'ixiy je pascua xii adzu'ibi.

¹⁷ Nam coodziinyñi anajty co Jesús yja'ty ma je cuarto miid jacjadyii ydiscípulos ajcxy. ¹⁸ Co anajty jim ycaaygixy ma je caydac, chi Jesús yminañ:

—Janch iich miich ajcxy nimay co nidüg miich ajcxy huídibi cham caayb miid iich, xyciyegaambich ma nmidzipich.

¹⁹ Co je Jesús ydiscípulos jadu'n midooy, chi ooy ytigiiy tajpi maybi ajcxy, e ñay'amidóohuigixy miñ xyipy, e tüg yminañ:

—¿Nej iich jada'ji?

E jadüg yminañ:

—¿Nej iich jada'ji?

²⁰ Chi Jesús yminañ:

—Yi' yi' nidügti yi nimajmetzp huídibi tocxmujcp miid iich ma tügpi texy. ²¹ Pues janch iich je', je jäy huídibi tzoon tzajpjoty, nbadaamybich tzaachypí ayo'n jadu'n nej yjaybétyity ma yi Dios ñecy. Per mij ayo'n pada'ñ je jäy huídibi xyciyegaamich ma iich nmidzip. Jac'oy co ca' ycadimma'xung'ajty jada yëydijc.

²² Caayb ajcxy anajty, co Jesús conġgy tüg tzajcaagy, e jayijp yajnax Dioscojuyip ma Dios, e chi tujc-huäcxy je tzajcaagy, moy je' ydiscípulos ajcxy. E co Jesús jadu'n tuñ, chi ymíñañ:

—Caaygix jada tzajcaagy. Jada tzajcaagy iich jada nninix.

²³ Chi Jesús conġgy je ügy vaso, e co Dioscojuyip yajnax, chi moyday ajcxy je ügy, e nidüg'ócy ajcxy uucy je ügy. ²⁴ Chi Jesús ymíñañ:

—Jada ügy iich nni'py'ajtpy huidibi temamb yogamb. Je' jada jemybi Dios ycötújcín huidibi Dios yejc miid jäy ajcxy ycixpi. ²⁵ Janch tiy'ajt jadu'n nej iich miich ajcxy nimaaygixy, co ca' jadüg'oc n'üga'ñich vino nií, ixti cooni anajty njädyich tzajpjoty ma yi Dios y'ane'my.

*Jesús capxp*idzimy co Pedro ymíña'na'ñ co ca' y'ixy'adyii

²⁶ E co Jesús etz ydiscípulos ajcxy iiy tüg himno, chi ñicxy ajcxy ma je cop huidibi xiijip Olivos. ²⁷ Chi Jesús ymíñañ:

—Cham coodz xycöguëgaambich miich ajcxy, com jaybety jadu'n ma Dios ñecy ma jadu'n ymíñañ: “Nyaj'ögaamybich je cöbixy cuend'ajtpi, e huin'it je cöbixy queeg-huäcxtähuip.” ²⁸ Per co iich anajty njugypícyich jadüg'oc, co iich anajty ti n'ögyich, nícxibich jim Galilea jacjayijp, ca'ydi miich ajcxy.

²⁹ Chi Pedro Jesús nimaayi:

—Oy ixipy yi jacjadyii miich mdiscípulos ajcxy xycöguectäy, per iich ca' miich ngöguëga'ñ.

³⁰ Per Jesús nimay Pedro:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej yam nimäy, jadachambi coodz ma ca'ni anajty tzeyyaxigy mejtz'oc miich

xycoyüdzan'ñich tugig'oc, minan'na'ñ co miich ca' xy'ixy'adyiijich.

³¹ E Pedro ca' anajty cöbiga'ñ nej Jesús yminañ, chi mictägy minañ:

—Ca' ñich miich ngoyüdzan'ñ, oy ixypy ndim'o'cich quipxy miid miich.

E nañ actim jadu'n jacyadyi Jesús ydiscípulos ajcxy yminañ nej Pedro ti yminañ.

Jesús mibijctzoy Dios jim Getsemaní

³² Jesús miid ydiscípulos ajcxy oyja'ty ma tüg it huidibi xiiijip Getsemaní, chi Jesús je ydiscípulos ajcxy nimay:

—ña' miich ajcxy ya, nami n'ocnicxyich jim'amy Dios mibijctzoob.

³³ Chi Jesús miid nicxy jeda'ajty Pedro, Jacobo etz Juan ma tüg it ahuinguic. Chi Jesús ytigiiy tajpi maybi jihuiiy jotmay. ³⁴ Chi Jesús yminañ:

—Njihuiybich tüg jotmay nej n'ögan'ñich. Huí'mgix miich ajcxy ya etz juugy m'íjtcixipy, ca' mmáagixipy.

³⁵ Chi Jesús ñicxy jac'amijci'm, Dios mibijctzoy, e may'ajt pijctzoy co ixypy ca' minaxy yajnaxy je tzaachypi huidi anajty ypadamy je huin'it hora. ³⁶ E Jesús anajty Dios mibijctzoy ymina'ñ:

—Dios, miid miich ca' ni ti chípity. Píjcgich jadyaabi tzaachypi ayo'n, per ca' yjadúnity nej ñich ndzójcin, huen tuñyii jadu'n nej miich mdzójcin.

³⁷ Co Jesús nihuimbijty Pedro, Juan, etz Jacobo, chi oy ajcxy paady ti anajty ymi'ó'ccixy. Chi Jesús Pedro nimay:

—Simón, ¿nej ti mmi'ögy? ¿Nej ca' mmadägan'ñ m'idipy juugy tüg hora? ³⁸ Jugy'íjtcix, e mibijctzoogix Dios ca'ydi jibictuuyb mdigiigyixy. Janch tiy'ajt co jotjoty ooy mnijot'ájtcixy mdunaangixy yi oybi. Per yi mninix oy amaayity.

³⁹ Chi Jesús jadüg'oc huinhuäctuuty je' ydiscípulos ajcxy, e jadüg'oc ñicxy Dios mibijctzoob. May'ajt pijctzoy tim jadu'n nej je jayijp'atypi anajty ti ymina'ñ. ⁴⁰ Chi Jesús yhuimbijty ma anajty ajcxy ydiscípulos yajpaady, e jadüg'oc oy pátcixy ti anajty ymi'öccixy, com ca' ajcxy mimadägy mähuüi, e ni ca' ajcxy jajty nej adzohuipy Jesús. ⁴¹ Midugüg'oc Jesús ñicxy ma je' ydiscípulos ajcxy, e yminañ:

—¿Nej ya mjacmáagixp mjacpooxcixp? Maagix pooxcix jadachambi. Ti miid jadu'ñyi. Ti je tiempo huaad'ájni mina iich, je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, xyciyegipy ajcxy ma yi jibic jäydijc. ⁴² Maybidägcix, tzoc jánim. Chi ymiñ je jäy huidibi xyciyegaambich ma nmidzípich.

Mach ajcxy Jesús yajñicxixy

⁴³ Capxp anajty Jesús, co Judas oyjäty ma Jesús yajpaady. Judas hue' je' nidügti je majmetzpi huidibi Jesús yhuin'ijx. Judas miid miñ mayjäy huidibi ajcxy miid pujx etz quipy. Je teedy mijtungmiidpi, je escribas ajcxy, etz je mijjäydijc ajcxy ti anajty quexy je mayjäy huidibi anajty madzamb Jesús. ⁴⁴ Judas, je huidibi anajty ciyegamb Jesús, hue' anajty jayijp ti moy je mayjäy tüg ijxpejt huidibi miid jëb ajcxy ijxcabip Jesús. Jadu'n jayijp Judas ycapxytuñ miid yi' ajcxy, e yminañ:

—Je jäy huidibi anajty ndzücxypich, yi' je' anajty Jesús. Madzipy ajcxy, e myajñicxip miich ajcxy yajxon cuend'aty.

⁴⁵ Mic'amy co Judas oyjädy ma Jesús yajpaady, chi nimijhua'cy, e nimay:

—Huindzin, Huindzin.

E co jadu'n yminañ, chi Judas Jesús tzüxcy. ⁴⁶ Chi mic'amy je mayjäy Jesús mach, e yajñicxy ajcxy mach.

⁴⁷ Per nidügti Jesús ydiscípulos juudy ypujxy ma ytijc, chi je teedy mįjtungmįidpi tųg ytumbi yajtzaachiiyi, quejtzpujxi tųg ytątzac. ⁴⁸ Chi Jesús je mayjāy nimay:

—¿Ti co miich ajcxy xyñimiñich mįid pujx etz quipy, jadu'n nej jihuıy ich tųg meetzpi? ⁴⁹ Jabom jabom nyaj'ixpijcyich jāy jiiby ma Dios ytijc ma miich ajcxy myajpaady, e ni ca' miich ajcxy xymajchich. Paady jadu'n ytunyii yjadyii jigix yi' yajcuydumb nej ity jaybety ma Dios ñecy.

⁵⁰ Chi je' ydiscípulos ajcxy yajhui'my Jesús naydügpajc. Chi je' ajcxy yqueegy.

Je jāy mutz'anāgnip huidibi quectzög

⁵¹ Per tųg yujcyeeg anāg huidibi anajty payöy Jesús nįmóchity anajty mįid tųg sávana. Chi Jesús ymidzip ajcxy majch je yujcyeegpi. ⁵² Chi je yujcyeegpi cįqueegtuty je mayjāy, yajhui'my ysávana, e yquecytzögy nihuädz ixhuädz.

Jesús mij juntajoty

⁵³ Chi ajcxy yajnicxy Jesús mach ma je teedy mįjtungmįidpi yajpaady. Chi mic'amy ñaymujci tųg'óciy teedy ajcxy huidibi mįjtungmįidip, e tųg'óciy mijjāydijc, etz tųg'óciy escribas ajcxy. ⁵⁴ Chi Pedro jigüegy anajty panicy je mayjāy ajcxy ixti oy yja'ty ma je teedy mįjtungmįidpi ytįba'. E jim ixtacy quipxy mįid policía ajcxy agujc, yxaamgixy anajty ma jįnba'.

⁵⁵ Je teedy ajcxy mįjtungmįidpi etz tųg'óciy je judío-jāy ytungmįidpi ajcxy yhuinma'ñ'ixtaaygixy nej ajcxy jėb Jesús yajpocyca' mįid ajcxy yxihuın, e jadu'n jėb mooygixy yi' öcin. Per ca' ajcxy paady huinma'ñ. ⁵⁶ Mayjāy nihuambejty Jesús mįid anii, e ca' ajcxy y'ayuc ytügiy. ⁵⁷ Nijėjity jāy ytinayigy juntajoty, e nihuambety ajcxy Jesús, ymįnaangixy:

⁵⁸ —İch ajcxy amido'ijť Jesús y'ayuc tüg tecy, co jadu'n yminañ: “Njidaamybich jada Dios ytjic huidibi jäy ti cójcxıy, e codugiig xii gojtigadzıpıch huıngbi huidibi ca' jäy cojy.”

⁵⁹ Per ni ca' ytügiıy ajcxy y'ayuc nej ajcxy Jesús nihuambejty, ac tigachjaty nidüg nidüg yminañ ajcxy.

⁶⁰ Chi je teedy huidibi je jacmıjtungmiid ytinayıgy juntajoty, chi y'amidooy Jesús e nimay:

—Jesús, ¿ca' nej m'adzohua'ñıy? ¿Ca' mmıdoy nej xychachxıgıxy?

⁶¹ Per Jesús amoñ y'ijty. Ca' ti ayuc adzohuımbıjty. Chi je teedy jadüg'oc mıgapxy Jesús nimay:

—¿Nej miich je' je Cristo, je Dios y'ung?

⁶² Chi Jesús yminañ:

—Janch jadu'n, ich je' je Cristo, je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, e miich ajcxy xy'ixıpıch iñäyich ma je mıjpi Dios ymıj c'oy'amy. Nañ jadu'n xy'ixıpyıch miich ajcxy jocjoty co anajty nhuımbıtyıch jadüg'oc ya naaxhuiñ.

⁶³ Chi je teedy huındzech huınuocy yci'm yhuit, je' je' tiy'ájtip co ca' anajty yjotcújcıty miid Jesús y'ayuc, chi yminañ:

—¿Ti testigo njac-huaanim? ⁶⁴ Miich ajcxy ci'm ti mmıdoogıxy yı' y'ayuc, jadu'n nej ycapxtıgoy miid Dios. ¿Nej miich ajcxy mınaangıxy?

Chi nidüg'ócıy ajcxy yminañ co janch jadu'n Jesús mıj oy ti ycapxtıgoy miid Dios ytiy'ajt, paady huaad mooygıxy yı' o'cin.

⁶⁵ Chi nijėjty jäy yhuındzujıgy Jesús. Chi ajcxy huıngoxodziy, cójxcıxy, e chi ajcxy nimay:

—Octıygapx. ¿Pin ti xycıjxy?

E je polıciatıjc ajcxy cojxy Jesús ma yhuiñyjıjp.

Pedro ycoyüch Jesús

⁶⁶ Pedro tibäy anajty y'ahuixy. Chi ñimijhuäci tüg tumbi töxyjäybi huídibi anajty tumb ma je teedy ytjic.

⁶⁷ Co je töxyjäy ijxpaty Pedro iñäy anajty jünba'áy, yx-aamb anajty. Chi huindixpejty Pedro, e nimay:

—Miich nañ miidhuidijtpy anajty je Jesús yi Nazaretpi.

⁶⁸ Per Pedro ca' cöbijcy je töxyjäy y'ayuc, e yminañ:

—Ca' n'ixy'adyijich jada Jesús. Ni ca' nhuinjihuiyich ti miich nimiydacpy.

E mic'amy Pedro ypidzimy jiiby, e tim huin'ítiy tüg tzeyñi'aa oy yaaxigy. ⁶⁹ Chi jadüg'oc je tumbi töxyjäybi huindixpejty Pedro, e nimay je jäy ajcxy huídibi jim jajpatp huington, e yminañ:

—Jada je' nidügti huídi anajty miid huidity Jesús.

⁷⁰ Chi Pedro jadüg'oc yminañ co ca' ix'adyii. Co hueeñi, je jäy ajcxy jadüg'oc Pedro nimay:

—Janch co miich je' nidügti ma Jesús yjäy miñ, Galileo jäy miich, com nmidooybich miich m'ayuc nej Galileo jäy ycápxcixy.

⁷¹ Co ajcxy jadu'n yminañ, chi Pedro mictägy ñay-gogapxi co ca' yi' miidhuidity Jesús, yminañ:

—Dios y'ijxpy ñejhuiyb co tiy'ajt ngapxyich, co ca' n'ixy'adyijich yi Jesús huídibi miich ajcxy mnigapxyp.

⁷² Co Pedro ycapxymaayi tim huin'ítiy tüg tzeyñi'aa yaaxigy mimejtz'ocpi. Huin'it Pedro jäymetzcoody nej Jesús ñimäyii: “Cham coodz jayijp ca'ni anajty tzeyñi'aa yaaxigy metz'oc, ti anajty miich mina'nñ tugüg'oc co ca' xy'ix'adyijich.” Co Pedro jadu'n jäymejtzcoody Jesús y'ayuc, chi tajy may ñayjihuiyi, e ytigñy yaaxpi.

¹ Co yximíy, chi je teedy ajcxy huidibi mij tung miid, je mijjädijc, je escribas ajcxy, etz tüg'óciy judíojäy huidibi mij tung miid yömujctay ajcxy. Chi nidüg'óciy ajcxy yajníxcixy Jesús c'xoch ma Pilato, je gobernador. ² Pilato Jesús y'amidooy, nimay:

—¿Nej miich rey'ajtp ma yi judíojäy ajcxyi?

Chi Jesús yminañ:

—Miich jadu'n minamb.

³ Je judío teedy ajcxy huidibi mijtungmiidpi mictägy tzachxigixy Jesús miid canaagnax xihuín. ⁴ Chi Pilato jadüg'oc Jesús y'amidooy, nimay:

—¿Ca' nej m'adzohua'ñi? Ix nej yi mmidzip ajcxy xychachxigixy.

⁵ Chi Jesús ca' ni nej y'adzooy. E Pilato ooy chachhuinmay'ahuidijty.

Jesús yajmoy ysentencia co y'ögipy

⁶ Com xijoty anajty, je gobernador Pilato najtzmazhiy tüg machyjäy, je huidibi je mayjäy anajty ypijctzoogixyp. ⁷ Pujxtijc iñaayb anajty jim Jerusalén tüg machyjäy huidibi anajty yxii Barrabás. Barrabás pujxtijc iñaayb anajty quipxy miid jacjadyii jäy huidibi anajty ti midziptzoon je gobierno romano, e ti anajty yjäyyaj'ó'ccixy. ⁸⁻⁹ Co anajty je may yxii'ajtpidijc may'ajt pijctzoogixy ma Pilato co najtzmazdžihuiip tüg machyjäy, chi Pilato yminañ:

—¿Nej mdzojccixyp co nnajtzmazdžihuibich je judíojäy ajcxy yrey?

¹⁰ Pilato ñejhuiyb anajty co mañ'ajtingixy anajty ajcxy je teedy mijtungmiidpi ti c'yejccixy Jesús. ¹¹ Per co Pilato jadu'n yminañ, chi je teedy ajcxy mijtungmiidpi ooy ajcxy yajhuamgoty yajjihuiygoty je mayjäy co huen

je Pilato najtzmadžiy je Barrabás. ¹² Chi Pilato y'amidooy je mayjäy jadüg'oc:

—¿Nej miich ajcxy mdzocy ndunipyich miid jada yëydijc huídibi jäy ajcxy ytijpy co yrey'aty ma yi judíojäy ajcxy?

¹³ Chi je mayjäy mic yminangottay:

—Yajcruutzpet.

¹⁴ Chi Pilato yminañ:

—Per ¿ti yi' ti tundigoy?

Huin'it je mayjäy nigí mic yminañ:

—¡Yajcruutzpet!

¹⁵ Co jadu'n je mayjäy ajcxy mictägy yminanday, chi Pilato anajty yajjotcujc'adaangixy je mayjäy, chi najtzmadžiy je Barrabás. E co yajcí'ajttay yi Jesús, chi cïeycni co huen yajcruutzpedyíi.

¹⁶ Chi je soldados ajcxy yajnicxy Jesús ma je agujctijc tiba', e jim ñaymujci tüg'óciy soldados ajcxy huídibi yajpatp anajty jim Jerusalén. ¹⁷ Chi ajcxy yajniñeniyy je Jesús tüg rey yhuít, color ucypí e yajcojeniyy ajcxy apy corona. ¹⁸ Chi je soldados ajcxy yminañ:

—¡Viva jada judío rey!

¹⁹ Chi je soldados ajcxy huoippy Jesús ma ycohuajc miid paxy, e huíndzuj jijptzujcixy ooy, e huíngojxtinay'ahuiiygixy janch ypaad nej jihuíy ooy huíndzigíygixy. ²⁰ Co je soldados ajcxy níxiictay yajxiictay Jesús, chi ajcxy jeeni je yreyhuít color ucypí, e yajniñeniyy ajcxy yci'm yhuít jadüg'oc. Chi ajcxy Jesús miidcayppidzimy co anajty yajcruutzpedaangixy.

Co Jesús yajcruutzpejti

²¹ Tú'am ajcxy tüg jäy miidnaybati, hue' anajty yxii, Simón, y cogájpity jim Cirene, Alejandro etz Rufo je' anajty

yteedy. Hue' anajty choñ camjoty. Chi ajcxy adzip nımay Simón co huen jaccajpi Jesús ycruudz.

²² Chi ajcxy yajnicxy Jesús ma tüg it lugar huidibi yxii Gólgota, je ayuc Gólgota jadu'n yhuimbıdzımy o'cpi cohuajc. ²³ Chi ajcxy moy Jesús vino huen ügy tem huidity miid mirra tzoy. Per ca' Jesús cöbijcy je vino nii. ²⁴ Chi ajcxy yajcruutzpejty Jesús. E huin'it je soldados ajcxy suerte ijxy, co anajty ajcxy Jesús yhuit yajhuäcxaani, oc'ixaangixy pin anajty ocjé'ájtıp.

²⁵ Petyxii anajty co ajcxy yajcruutzpejty Jesús. ²⁶ Je ayuc huidibi ajcxy yjaay ma Jesús cruudz, jadu'n yminañ:

—Je judíojäy ajcxy yRey. ²⁷ Quipxy miid Jesús ajcxy yajcruutzpejty metz meetzpi. Tüg meetzpi ajcxy yajcruutzpejty a'oy'amy ma Jesús ymiıjc, e jadüg anajty'amy. ²⁸ Yajcuyduñ nej anajty jaybety miñ ma Dios ñecy, ma jadu'n yminañ: “Yaj'amıchoomujc je Cristo miid je pocyjäy ajcxy.”

²⁹⁻³⁰ Je mayjäy huidibi ajcxy naxiiyb anajty ma Jesús yajpaady cruutzcíxy, ooy anajty ajcxy ycöjigiiyñ, nixiicy yajxiicy ajcxy Jesús, yminañ ajcxy:

—Bah, miich huidibi Dios ytıjc mjidaanıp, e codugiıg xii huingbi myajpidıga'ñ, miich ci'm cham naygohuaani, e minac cruutzcíxy.

³¹⁻³² Nañ jadu'n je teedy ajcxy miıtungmiidpi etz je escribas ajcxy nixiicy yajxiicy ajcxy Jesús ñayñımayi miñ xyıpy:

—Jada Jesús ti cohua'ñ jacjadyii jäy, e ca' jatı nej ci'm ñaygohua'niıyb. Pen janch, co jada Jesús yjējıty je Cristo huidibi rey'adamb ma yi judíojäy ajcxy, ymiid ixıpy mic'ajt jaydeb ci'm yminagıpy cruutzcíxy. Co jadu'n ixıpy n'ıjxim co ci'm ti yminacy cruutzcíxy, huin'it

mibíjcm co janch jada jējity je Cristo huidibi rey'ajtp ma yi Israel jāy.

Nañ jadu'n je metz meetzpi ajcxy huidibi cruutzpejt quipxy miid Jesús nixiicy yajxiicy ajcxy je Jesús.

Co Jesús y'ögy

³³ Co ycuycxiijiiy, chi ycoodziygiday tüg'óciy naax-huiñ. E jadu'n je naaxhuiñ y'ijty coodz ixti minacyxi.

³⁴ Minacyxi Jesús mic ymíañ miid aramaico ayuc:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —yi jadu'mbi ayuc hue' yhuimbizimy: Tat Dios. Tat Dios. ¿Na'amy co ti xy'ix'ixyich?

³⁵ Nijējity jāy huidibi anajty jim yajpatp huingon ma Jesús, co midoo jadu'n ajcxy Jesús y'ayuc, chi ajcxy ymíañ:

—Midoogix, Elías yi' yaaxtaayb.

³⁶ Chi nidügti ajcxy ninicxy Jesús poyigy, ti anajty yajxoogy pixy miid vinoni ta'mbi, e yajjijpxodziy je pixy ma tüg paxy, e jadu'n yajja'ty je vino ni ta'mbi ma Jesús y'ahuac, huen muucip je vino ni ta'mbi. Co jadu'n tuñ, chi ymíañ:

—Tzoc oc'ahuíxim pen mimb Elías, e miñ yajminagyii ma yi cruudz.

³⁷ Chi Jesús mic ycapxueegy, chi y'o'cy. ³⁸ Co Jesús y'o'cy, chi je mapxhuit yciitzhua'cxy tiná'amy huidibi anajty miid y'adiydútyity je Dios ycuarto ma je teedy miitungmiidpi ytigy tüg tecypajc jimijt jimijt. ³⁹ Je soldado huindzin huidibi anajty tinaayb ma Jesús yhuinduu, co jadu'n midoy nej Jesús mic yaaxqueegy, e ijxy nej y'ögy, chi ymíañ:

—Janch co jadayaabi yēydijc anajty Dios ung'adyii.

⁴⁰ Nañ jim anajty nijējity töxyjäydijc ymij'ijxcixy jigüegy. Jim anajty yajpaady Maria Magdalena, etz je

jadügpí María, Jacobo je mutz'anägnip ytaj, etz José ytaj. Nañ jim anajty yajpaady Salomé. ⁴¹ Jadayaabi töxyjäy ajcxy miidhuidijt Jesús, e ti anajty pubéjtcixy taabi anajty Jesús yajpaady jim Galilea ñaaxjot. Nañ jadu'n anajty jim yajpaady jacnaagity töxyjäydijc ajcxy huidibi anajty ti ycoody jim Jerusalén quipxy miid Jesús.

Jesús yajnaaxtigiyii

⁴²⁻⁴³ Paady co chu'iiyñi hue' anajty viernes mina judíojäy ñayyajpocyñihuátzigixy, jaydëb anajty amay'adaangixy je sábado xii je com jabom. Chi José huidibi anajty cogajp Arimatea yjotmictuñ, chi ytigiiy ma je gobernador Pilato, pijctzooy may'ajt co yajnaaxtigihuaani Jesús ñinícx. E hue' je' José anajty tungmiid ma yi judíojäy ajcxy. José yjijp'ijxpy anajty mina Dios pidäga'ñ yi' y'ané'min ya naaxhuiñ. ⁴⁴ Pilato ooy tzachhuinmay co Jesús tim mic'amy ti y'ögy anajty, paady huodzooy je soldado huindzin, e tiy'ajt pijctzoy pen janch co Jesús ti anajty y'ögy. ⁴⁵ Co je soldado huindzin tiy'ajt yejcy co Jesús ti anajty y'ögy, chi nimay José co huen yajnaxtigihuipy Jesús. ⁴⁶ Chi José juy poob huit, e co yajminajcy Jesús ñinícx, chi mo'ñ miid je poob huit, e chi pidacy ma tüg tzaajut huidibi anajty ti yajtzejtztüdy ti yajpadüdy ma tüg tzaahuingueetz. E chi yaj'adujcy je öcpi jut miid tüg mij tzaa. ⁴⁷ E je metzpi töxyjäy María Magdalena etz je jadügpí María huidibi José ytaj'ajtpy huindíicxp anajty ajcxy co Jesús ñaaxtigiiy.

16

Jesús yjugypijcy jadüg'oc

¹ Com jabom jopy, domingo, chi je tugiig töxyjäy ajcxy María Magdalena, María Jacobo ytaj etz Salomé juy ajcxy tzooy huidibi ooy oy xuugy, pidägaangixy anajty ma Jesús

ñinícx. ² Je tugíigpi töxyjäy chooñ domingo, seaman ixtigi', tim jopyñi. Ti anajty ypidzimni je xii co ajcxy oyjädy ma je öcpi jut. ³ Chi je tugíigpi töxyjäy ajcxy nayñimaayi miñ xyípy:

—¿Pín xy'ocpubéjtim jigíhuípy je mij tzaa huidibi miid agíiyity je öcpi jut?

⁴ Per co ajcxy ijxy je öcpi jut, chi ajcxy ijxy ahuingujc je mij tzaa anajty ytiguejcnäy huidibi je öcpi jut anajty agíydujcp. ⁵ Chi ajcxy ytigíiy jutjoty. E chi ajcxy ijxy tüg yeeg'anäg iñäy anajty a'oy'amy ma je' ajcxy. E je yeeg'anäg poob huit anajty ymiid. Co ajcxy jadu'n ijxy je yeeg'anäg jiiby jutjoty, chi je töxyjäy ajcxy ooy chigíiy. ⁶ Chi je yeeg'anäg nimay je töxyjäy ajcxy:

—Ca' ooy mdzigíiygíxy. Miich ajcxy je' m'ijxtaaygíxp je Jesús huidibi cogajp Nazaret, je huidibi jäy ajcxy yajcruutzpejt. Ti je' yjugypícy. Ca' je' ya. Oc'íjxcíx ya ma ajcxy pidaacci. ⁷ Níxcíx, nimaaygíx Pedro etz yi jacjadyii Jesús ydiscípulos ajcxy co Jesús nícxíp jayíjp jim Galilea, e jim Galilea ñaybadíyb ajcxy miid Jesús, jadu'n nej ajcxy ñimaayi jayíjp'aty.

⁸ Chi je töxyjäy ajcxy jim yqueegy ma je öcpi jut, com ti anajty ooy chigíiygíxy. Ooy anajty ajcxy chíyuy miid tzigi'ñ. E ni ca' ajcxy nimay ni pín nej anajty ti íjxcíxy, com ooy anajty chigíiygíxy.

Jesús ñaygue'xíci ma María Magdalena

⁹ Je domingo, semana ixtigi', co Jesús yjugypícy, chi ñayguëxíci jayíjp ma María Magdalena, je' je' je töxyjäy huidibi anajty Jesús ti yajpidzimi huixtujc ca'oybi ma yjot yhuinma'ñ. ¹⁰ Chi María Magdalena ñícxxy ma Jesús ydiscípulos ajcxy huidibi miid yhuídijty, e nimaaygíxy nej anajty yi' ti íxy Jesús co ti yjugypícy jadüg'oc. E Jesús ydiscípulos ajcxy ooy anajty ytájycíxy ymáygíxy etz

yaaxcixy. ¹¹ E co ajcxy midoohui je María y'ayuc, co anajty ti ixu Jesús juugy, chi ca' ajcxy mijpidaaci y'ayuc.

Jesús nayguëxíci ma metz ydiscípulos

¹² Co hueeñi, Jesús ñayguëxíci nañ jadu'n ma metz je' ydiscípulos huidibi ñicxp anajty ajcxy camjoty. ¹³ Chi je metzpi discípulos ñicxy ajcxy mic'amy oy nimaaygixy je jacjadyii discípulos ajcxy co ti íjxcixy Jesús. E je jacjadyii discípulos ca' ajcxy mijpidaaci je metzpi discípulos y'ayuc.

Huidi Jesús ydiscípulos yajñibijc

¹⁴ Jac com jecy, Jesús ñayguëxíci ma je majctügpi discípulos ajcxy ma anajty y'íñaaygixy ma caydac. Chi Jesús oiy ajcxy co ca' ajcxy mibíjccixy co ooy ajcxy yjot yjuuñity, ca' ajcxy mijpidägy jacjadyii pin anajty ti y'íjxcixy Jesús. ¹⁵ Jesús je' ydiscípulos ajcxy nimay:

—Níxcix miich ajcxy ma tüg'óciy naaxhuiñyjäy, ma tüg'óciy naax cajp, e capxhuäcxcix ajcxy je oybi ayuc nej jäy ajcxy jëb y'almanidzögipy. ¹⁶ Pinjaty mibijc etz ñiibejtixy, ypaadip ajcxy y'almanidzoocin. Per, pinjaty ca' mijpidägy tiy'ajt hue' ajcxy y'alma tigoyip miid ypocy ycixpi. ¹⁷ Yi jäy ajcxy huidibi mibijcp, ooy ajcxy ijxpejt túngixipy. Miid iich nxii iich nmic'ajt yajpidzimipy ajcxy ca'oybi ma jäy ajcxy yjot yhuinma'ñ. Nañ jadu'n ycápxgixipy huingbi ayuc. ¹⁸ Ymadzipy ajcxy tza'ñ, e ca' nej yjáltcixipy. E co ajcxy veneno ügip, ca' ajcxy ypa'mduniib. E co ajcxy cñixájipy pa'mjäy, tzögip je pa'mjäy.

Jesús ypätigiiyñi tzajpjoty

¹⁹ E co je Huindzin Jesús ycapxy ycixy miid je' ydiscípulos ajcxy, chi ypätigiiyñi tzajpjoty. Jiiby tzajpjoty Jesús yajpaady ma Dios ymijc a'oy'amy, miid mij'ane'min.

²⁰ Chi Jesús ydiscípulos ajcxy chooñ ñícxcixy cajt cajt capxhuäcxy ajcxy Jesús y'ayuc ma nidüg'óciy naax cajt. E je Huindzin Jesús ooy ajcxy ypubejti ypudigiñyi, mic'ajt moy je' ajcxy miid je ijxpejt je mijhuinma'ñ huidibi ajcxy tumyb. Jadu'ñyi jadu'n. Amén.

El Nuevo Testamento en mixe de Coatlán

New Testament in Mixe, Coatlán (MX:mco:Mixe, Coatlán)

copyright © 1976 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Coatlán Mixe (Mixe, Coatlán)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Coatlán [mco], Mexico

Copyright Information

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Coatlán

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

